ETELÄ-NUMMELAN KOULUN LUKUVUOSISUUNNITELMA 2026-2027

Perusopetusasetus (20.11.1998/852) 9 §

Opetuksen järjestäjän tulee laatia lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma, jossa määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta sekä työajoista, koulun ulkopuolella annettavasta opetuksesta, sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista.

Opetuksen järjestäjän tulee ennalta ilmoittaa oppilaille ja näiden huoltajille keskeisistä 1 momentissa tarkoitetuista asioista.

Vihdin paikallinen opetussuunnitelma

Perusopetuksen opetussuunnitelma on strateginen ja pedagoginen työkalu, joka linjaa opetuksen järjestäjän toimintaa ja koulujen työtä. Sen tarkoituksena on varmistaa koulutuksen tasa-arvo ja laatu, sekä luoda hyvät edellytykset oppilaiden kasvulle, kehitykselle ja oppimiselle. Koulujen lukuvuosittain laatimat *lukuvuosisuunnitelmat* täydentävät opetussuunnitelmaa. Vihdin opetustoimella on vastuu paikallisen opetussuunnitelman laadinnasta ja kehittämisestä.

Paikallisessa opetussuunnitelmassa täydennetään ja painotetaan opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjä tavoitteita, toimintaa ohjaavia linjauksia, keskeisiä sisältöjä ja muita opetuksen järjestämiseen liittyviä seikkoja Vihdin näkökulmasta.

Koulujen lukuvuosittain päivitettävä *lukuvuosisuunnitelma* sisältää koulukohtaiset suunnitelmat ja toimintamallit oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyistä, miten huolehditaan oppilaiden koulunkäynnistä, turvallisuudesta ja hyvinvoinnista. Kasvatustyö ja hyvinvoinnin edistäminen kuuluvat koulun kaikille aikuisille tehtävästä riippumatta.

Lukuvuosisuunnitelman käsittely oppilaskunnan kokouksessa syksy: _9/2026_

Lukuvuosisuunnitelman käsittely koulun henkilökunnan kanssa syksy: _9/2026_

Lukuvuosisuunnitelma arvioitu kevät:__5/2027__

1. Koulun arvoperusta

Perusopetuksen arvoperusta rakentuu valtakunnallisissa opetussuunnitelman perusteissa kuvatuille arvoille sekä Vihdin kuntastrategiassa 2026-2033 määritellyille arvoille, jotka ovat palveluhenkisyys, vastuullisuus, yhteisöllisyys ja rohkeus.

Lapsiystävällinen kunta -työ on tärkeä osa Vihdin kunnan arvojen näkyväksi tekemistä ja toteutumisen seurantaa.

Koulun arvoperusta

1. **yhteisöllisyys:** Opetus järjestetetään yhteisopettajuuden keinoin ja yhteistyötä tehdään myös luokkarajojen yli. Toimimme samassa rakennuksessa päiväkodin, Vichtis svenska skolan ja nuorisotoimen kanssa.

2. **turvallisuus:** Kohdennamme tukea oppilaille joustavasti tarpeen mukaan ja koulujen henkilökunta tekee yhteistyötä turvallisuuden ylläpitämiseksi. Työntekijöille on tarjottu mahdollisuutta AVEKKI-koulutukseen ja toimimme koulussamme AVEKKI-toimintamallin mukaisesti ennakoiden. Olemme sopineet yhteiset pelisäännöt kaikkien talon toimijoiden kesken. Kiusaamisen ja muun epäasiallisen käytöksen varalta on koulussamme laadittu yhteinen seuraamusmalli. Vihdin kunnan kaikissa kouluissa on käytössä V-0 -malli. Lukuvuonna 2025-2026 V-0 -malliin perehdytettiin koko Etelä-Nummelan koulun opetushenkilöstö.

3. **arvostava vuorovaikutus:** Jokainen koulun oppilas ja henkilökunnan jäsen sitoutuu arvostavaan vuorovaikutukseen.

4. **lapsilähtöisyys:** Lapsilla on mahdollisuus vaikuttaa koulun asioihin oppilaskunnan hallituksen, turvallisuusagenttien ja ympäristövastaavien kautta. Lisäksi lasten osallisuutta tuetaan mm. Verso- ja välkkäritoiminnassa. Yhteisesti sovituin säännöin ja toimintatavoin, luomme ilmapiiriltään turvallisen, muita kunnioittavan ja yhteisvastuullisen oppimisympäristön, joka tuottaa iloa, psykologista turvallisuutta, mutta on samalla salliva. Arvomme perustuvat Etelä-Nummelan koulukeskuksen toiminnallisiin suunnitelmiin sekä Vihdin kunnan että valtakunnallisen Opetussuunnitelman perusteiden arvopohjiin että työntekijöidemme yhdessä pohtimiin arvoihin koulussamme. Koululla on käytössään modernit, turvalliset ja nykyaikaiset luovuutta tukevat oppimisympäristöt.

Koulun toiminta-ajatus:

Etelä-Nummelan koulu toimii osana Etelä-Nummelan koulukeskusta toteuttaen lapsen yhtenäistä opinpolkua päiväkodista kouluun. Etelä-Nummelan koulun pedagogia perustuu yhteistyöhön ja yhdessä tekemiseen kiireettömässä ja rauhallisessa ilmapiirissä kunkin oppilaan yksilölliset tarpeet huomioiden. Yhteistyötä koulussa tukee opettajien välinen vahva yhteisopettajuus ja yhteistyö yli luokkarajojen. Yhteistyön hengessä pyrimme myös luomaan pitkäkestoisia kotimaisia ja kansainvälisiä kumppanuuksia erilaisten sidosryhmien kanssa aina järjestöistä tiede- ja taideyhteisöön.

2. Opetus ja oppimisjärjestelyt

Koulujen työ- ja loma-ajat 2026-2027

Koulujen työ- ja loma-ajat Vihdin kunnassa lukuvuonna 2026-2027 (189 työpäivää)
(sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätös 26.11.2025 § 15)

Syyslukukausi 12.8.-22.12.2026 (90 työpäivää)
aloitus 12.8.2026 (keskiviikko)
syysloma 12.-16.10.2026 (viikko 42)
joululoma 23.12.2026-6.1.2027

Kevätlukukausi 7.1.-5.6.2027 (99 työpäivää)
aloitus 7.1.2027 (torstai)
talviloma 22.-26.2.2027 (viikko 8)
pääsiäinen 26.-29.3.2027
helatorstai 6.5.2027
vapaapäivä 7.5.2027 (perjantai)
päättäjäispäivä 5.6.2027 (lauantai)

Oppituntien ajat ja välitunnit

1.-2. luokat

1. oppitunti 9.00-9.45

2. oppitunti 9.45-10.30

ruokailu ja välitunti 10.30-11.10

3. oppitunti 11.10-11.55

yhteinen pitkä välitunti11.55-12.15

4. oppitunti 12.15 - 13.00

5. oppitunti 13.00-13.45

3.-6 luokat

1. oppitunti klo 8.10 - 8.55

2. oppitunti 9.00-9.45

välitunti 9.45-10.05

3. ja 4. oppitunti 10.05 - 11.55 (välissä ruokailu 20 min)

yhteinen pitkä välitunti 11.55-12.15

5. oppitunti 12.15-13.00

6. oppitunti 13.15 - 14.00 / 13.00-13.45 (taito- ja taideaineiden ollessa kyseessä, 5. ja 6. tunti voidaan pitää yhteen, jolloin 6. tunti päättyy jo 13.45)

7. oppitunti 14.00 - 14.45

Etelä-Nummelan koulussa koulupäivä voi alkaa myös muualta kuin koulusta tai koulupäivä voi päättyä esimerkiksi suoraan uimahallilta, museosta, luontoretkeltä tai muulta koulun ulkopuoliselta paikalta. Tällöin oppilaat voivat siirtyä aamulla suoraan kyseiselle paikalle tai iltapäivällä suoraan sieltä kotiin. Opettaja tiedottaa aina oppilaiden koteihin koulupäivään sisältyvistä poikkeamista, kuten liikkumisesta. Jos paikasta toiseen siirtymiseen liittyy itsenäistä kulkemista, opettajan on kysyttävä huoltajan kirjallinen suostumus oppilaan itsenäiselle liikkumiselle esim. Wilma-viestillä.

Kouluvuoden juhlat ja perinteet

- Ekaluokkalaisten lakitus to 13.8.
- Japanilainen muusikkoryhmä esiintyy ti 25.8. klo 9.15-10.30
- Kodin ja koulun päivä pe 25.9.
- Syksyn satoa pe 2.10. klo 9.15
- Halloween pe 30.10. oppilaskunnan hallitus ideoi
- Lapsen oikeuksien viikko 16.-22.11.
- Lapsen oikeuksien päivä to 19.11. Klo 9.15- (4.lk)
- Lucia- juhla to 10.12. Klo 9.15-9.40
- Itsenäisyyspäivän juhla to 3.12. klo 12 6.lk
- Skolan joulujuhla ke 16.12. iltajuhla
- Joulujuhla ma 21.12. koulupäivän aikana klo 9.15- 10 ja 12.15-13.
- Ystävänpäivä pe 12.2.
- Talviurheilupäivä (tarkka aika täydentyy säätilanteen mukaan)
- Vappu open stage pe 30.4.
- Rynkeby juoksu ke 5.5.
- opet vs oppilaat pelailua ti 11.5.
- Kaikki pelaa- turnaus toukokuun loppu

Retket (ja koulun ulkopuolella annettava opetus)

Koulumme hyödyntää koulukeskuksen lähiympäristön mahdollisuuksia opetuksen järjestämiseen. Lähiympäristöä ovat esimerkiksi kunnan kirjasto, lähimetsät, Nummelanharjun harjun alue, Pajuniityn kosteikko ja puistoalueet, urheilukentät ja -hallit sekä Galleria Pictor. Koulumme opetusryhmät osallistuvat yhteistyötahojen järjestämiin retkiin ja tapahtumiin lähialueilla. Tällaisia voivat olla esim. seurakunnan järjestämät tapahtumat tai eri seurojen kouluille kohdentamat tapahtumat Nummelan alueella.

Koulu soveltaa toiminnassaan Vihdin kunnan uutta Liikkumisohjelmaa ja Kulttuuriohjelmaa, hyödyntäen uusia koulukeskuksen lähiympäristön suomia mahdollisuuksia. Koulun toimintaa kehitetään arjessa aktiivisesti yhdessä oppilaskunnan hallituksen kanssa.

Kaikista koulun lähialuetta kauemmas suuntautuvista retkistä tehdään erillinen retkisuunnitelma, johon määritellään retkelle osallistuvien aikuisten vastuut ja retkeä varten lasten kanssa yhdessä käydyt säännöt ja ohjeet esim. liikkumisesta julkisessa liikenteessä. Retkisuunnitelmat hyväksyy

rehtori, joka tekee koulun lähialuetta pidemmälle suuntautuvista retkistä myös hallintopäätöksen Dynastyssa.

Lukuvuosisuunnitelman valmistumisen aikaan tiedossa olevat retket ja muut vierailut:

- Ensimmäiset ja toiset luokat osallistuvat viikolla 46 Vihdin seurakunnan järjestämään kirkkoseikkailuun Vihidin kirkossa. Seurakunta huolehtii matkoista linja-autoilla ja ohjauksesta kirkossa.
- Viidensien luokkien retki Tiedekeskus Heurekaan 22.9.2026
- Kuudennet luokat vierailevat Kultsalla 28.10.2026, Yrityskylässä 26.11.2026 ja mahdollisesti Linnanmäellä keväällä 2027.
- ValoR ja ValoT tekevät kevätretken Korkeasaareen huhtikuussa. Lisäksi syksyllä seurakunnan järjestämä Kirkkkoseikkailu.

2.1. Koulun toimintakulttuuri

Koulu on vielä varsin uusi ja sen toimintakulttuuri on vielä muotoutumassa. Kehitämme toimintakulttuuria joka vuosi arvojemme mukaiseen suuntaan. Toimintaamme ohjaa **yhteisöllisyys** ja **yhteistyö** koulukeskuksen muiden toimijoiden (päiväkodit, koulut ja nuorisotoimi) kanssa. Järjestämme säännöllisesti yhteisiä tapahtumia.

Lukuvuonna 2026-2027 koulussa edistetään erityisesti Vihdin kunnan perusopetuksen yhdessä sopimia teemoja:

1. Yhteisöllisyys
2. Tunnetaidot
3. Kohtaaminen
4. Hyvän huomaaminen arjessa

Lisäksi painotetaan kouluterveyskyselyn pohjalta nousseita asioita:

1. liikunta
2. lukeminen

2.1.1. Koulun käytänteet ja mahdolliset painotukset

Koulun opetus perustuu vahvasti yhteisopettajuuteen ja joustaviin ryhmittelyihin. Koulu painottaa opetuksessaan Vihdin kunnan perusopetuksen yhdessä luomia tavoitteita, jotka lueteltiin edellisessä luvussa 2.1. Koulun toimintakulttuuri.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

1.8.2026 perusopetuksen opetussuunnitelmaan on tullut uusi luku liikunnallisen elämäntavan edistämisestä.

Vihdin kunnan laajassa hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2026-2030 on esitetty tavoitteita kouluille liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi.

Kaikki Vihdin peruskoulut ovat rekisteröityneet mukaan valtakunnalliseen Liikkuva koulu -ohjelmaan, joka osaltaan tukee liikunnallisen elämäntavan edistämistä.

Jokaisella koululla on nimetty opettaja/opettajat, jotka vastaavat Liikkuva koulu -toiminnan kehittämisestä omalla koulullaan. Toimintaa arvioidaan lukuvuosittain hyödyntäen Liikkuva-koulu ohjelman nykytilan arvio-työkalua.

Liikunnallista elämäntapaa edistetään lisäämällä lasten ja nuorten liikkumista, tukemalla ja parantamalla lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja vahvistamalla liikunnan merkitystä koulun toimintakulttuurissa.

Koulun toimenpiteet liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi:

- Liikunnallista elämäntapaa edistetään oppilaiden koulupäivän aikana oppitunneilla, välitunneilla sekä kannustamalla oppilaita kulkemaan koulumatkat liikkuen.
- Oppituntien aikana liikunnalista elämäntapaa voidaan edistää esimerkiksi pitämällä pieniä taukoja, taukoliikuntaa ja suunniteltuja istumisen keskeyttäviä siirtymiä. Oppilaat voivat esimerkiksi hakea työvälineitä, monisteita tai kirjoja oppitunnin aikana eri puolelta luokkaa tai aulatiloja. Oppitunneilla hyödynnetään erilaisia liikunnallisia ja toiminnallisia menetelmiä. Koulumme kolmansilla luokilla on käytössä toiminnallinen verkkokoulu -materiaali. Oppilaat siirtyvät toisinaan eri tiloihin oppitunneilla tai niiden välissä. Oppitunteja voidaan pitää ulkona tai koualueen ulkopuolella. Pyrimme siirtymään liikuntapaikolle ja muihin vierailukohteisiin kävellen tai pyörällä.
- Oppilaita kannustetaan välituntiliikuntaan. Koulussamme toimii välituntilainaamo ja välituntiliikuttajat. Lainaajina ja liikuttajina toimivat isompien luokkien oppilaat. Oppilailla on mahdollisuus osallistua liikuntasalivälitunnille oman luokkatason vuorolla. Lukuvuoden aikana oppilailla on mahdollisuus osallistua eri tahojen järjestämiin liikuntahaasteisiin tai -tapahtumiin opettajien ja oppilaiden kiinnostuksen mukaan.
- Lukuvuoden aikana järjestetään liikuntatapahtumia, joihin oppilailla on mahdollisuus osallistua.
- Oppilaita kannustetaan kulkemaan koulumatkat lihasvoimin liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi.

Lukemisen edistäminen

Koulumme on mukana Lukeva koulu -ohjelmassa. Olemme tehneet ohjelmaan liittyen ns. lukutaitotyön nykytilan kartoituksen edellisenä lukuvuonna ja sen perusteella koulullemme erillisen Lukeva koulu -suunnitelman täksi lukuvuodeksi. Ohjelmasta vastaavat monilukutaitotiimi yhdessä kirjastovastaavan kanssa.

Luokanopettajien järjestämän monipuoliseen lukemiseen kannustavan opetuksen rinnalla monilukutaitotiimi organisoi koko koulun yhteisiä lukutempauksia ympäri vuoden seuraavasti:

- Syyskuu: Koko koulu lukee -tunti syyskuussa kansainvälisenä lukutaitopäivänä ja MI-NÄ LU-EN kirjailijavierailu alkuopetuksen oppilaille.
- Lokakuu: Osallistumme kunnankirjaston lukutempaukseen ja pidämme 27.10.2026 Nalle-päivän eli kouluun tuodaan pehmolelu, jolle luetaan.
- Marraskuu: Etnu 300 min. lukuhaaste. Luokat lukevat koulussa 300 minuutin ajan kirjoja/ lehtiä. Kaikki tuon minuuttimäärän saavuttaneet luokat saavat palkinnoksi jäätelöt.
- Tammikuu: Rehtorin kirjahyllytempaus (mukana eskarit, luokat 1.- 6. ja aikuiset). Etnussa luettujen kirjojen määrät laitetaan myös näkyviin infotaululle kuukauden ajalta. Kysytään lukukisakumppaniksi Nummelan koulu/ Kuoppanummi.
- Helmikuu: huomioidaan opetuksessa 8. - 12.2.2027 järjestettävä Uutisten viikko.
- Huhtikuu: Mikael Agricolan päivä 9.4.2027. Teemana sanaston laajentaminen.
- Toukokuu: Lukupiknik säävarauksella. Alueena: koulun piha, Menestyjien puisto ja Parkour-puisto (=oranssi puisto).
- Näiden lisäksi osallistumme erilaisiin (etä)kirjailijavierailuihin.

2.1.2. Järjestyssäännöt

Etelä-Nummelan koulun järjestyssäännöt

KÄYTTÄYTYMINEN KOULUAIKANA

- Noudatan hyviä käytöstapoja.
- Annan työrauhan.
- Noudatan kaikkien henkilökuntaan kuuluvien ohjeita.
- Liikun käytävillä hiljaa ja kävellen.
- En ole hattu tai huppu päässä sisätiloissa.
- Säilytän kännykkää ja kuulokkeita repussa koulupäivän ajan.
- En syö purukumia.

VÄLITUNTI

- Menen välitunnille viivyttelemättä ja siirryn reippaasti oppitunnille välitunnin päätyttyä.
- Noudatan välituntivalvojan ohjeita.
- Vietän välitunnin välituntialueella.
- Noudatan välituntitelineiden erillisiä ohjeita.
- Käytän välituntivälineitä asianmukaisesti ja palautan ne oikeille paikoilleen.
- Käytän välitunnilla Pihlajan eteisen vessoja.

RUOKAILU

- Noudatan hyviä ruokailutapoja.
- Otan ruokaa sen verran kuin jaksan syödä.
- Annan kaikille ruokarauhan.
- Ruokailu alkaa viiden minuutin hiljaisuudella.
- Palautan astiat oikeille paikoilleen ja lajittelen biojätteet.

KOULUMATKAT

- Kuljen koulumatkani annettujen ohjeiden mukaan.
- Noudatan koulumatkalla liikennesääntöjä.
- Odotan taksi- ja bussipysäkillä rauhallisesti.

2.1.3. Oppilaan ojentamisen muodot ja käytänteet

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle.

Opetusta häiritsevälle, muuten koulun järjestystä rikkovalle tai vilpillisesti menetelleelle oppilaalle voidaan määrätä perusopetuslaissa säädetty kurinpitorangaistus tai ojentaa häntä perusopetuslaissa tarkoitetuilla tavoilla. Oppilaita kohtaan voidaan käyttää vain perusopetuslaissa säädettyjä turvaamistoimenpiteitä.

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen.

Koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan, jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan. Rehtori tai opettaja voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan koulun järjestämästä tilaisuudesta. Kummassakin em. tilanteessa on järjestettävä oppilaan valvonta. Valvonta pitää olla samassa tilassa, jossa oppilaskin on.

Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan em. perusteilla evätä myös seuraavaksi työpäiväksi,

mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle opiskeluhuollon palveluita sekä tukea turvalliseen paluuseen opetukseen.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi oppilaan, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti. Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

Oppilaalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Kirjallisen varoituksen antamisesta päättää koulun rehtori (Vihdin kunnan toimintasääntö §37 kohta 8.).

Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräaikaisesta erottamisesta päättää opetuksen järjestäjän asianomainen monijäseninen toimielin. Erottamisen ajaksi oppilaalle laaditaan henkilökohtainen suunnitelma opetuksen järjestämisestä ja oppilashuollosta, jotta oppilas voi edetä opinnoissaan.

2.2. Oppimisympäristö

Opetus järjestetään pääasiallisesti uudessa, tammikuussa 2024 käyttöön otetussa koulukeskuksessa. Tilat mahdollistavat joustavat pedagogiset oppimisryhmittelyt. Oppimisympäristönä käytetään myös lähialueen liikuntapaikkoja (kuten uima- ja urheiluhallit) ja luontokohteita.

Opetuksessa hyödynnetään tieto- ja viestintätekniikkaa. Vihdin kunnalla on käytössä sähköinen työskentelyalusta Google Workspace for Education (GWE).

Edudata.io -tietosuojapalvelun avulla varmistetaan, että opetuksessa käytössä olevat palvelut ja sovellukset täyttävät tietosuoja-asetuksen mukaiset vaatimukset.

Opettajien tvt -osaamista seurataan Opentunti.fi -palvelun avulla.

Lukuvuonna 2026-2027 uutena toimintona kaikissa Vihdin peruskouluissa aloittaa tvt-mentori. Etelä-Nummelan koulun tvt-mentorina lukuvuonna 2026-2027 toimii Vera Liippala.

3. Oppimisen arviointi

Oppimisen ja osaamisen arvioinnin tehtävänä on ohjata ja kannustaa opiskelua sekä kehittää oppilaan edellytyksiä itsearviointiin. Oppilaan oppimista, työskentelyä ja käyttäytymistä tulee arvioida monipuolisesti.

Arvioinnilla on kaksi toisiaan tukevaa tehtävää: ohjata ja kannustaa oppimista ja kehittää itsearvioinnin taitoja (formatiivinen arviointi) sekä määrittää, missä määrin oppilas on saavuttanut opetussuunnitelmassa oppiaineille asetetut tavoitteet (summatiivinen arviointi). Perusopetuksessa arviointi kohdistuu *oppimiseen, osaamiseen, työskentelyyn ja käyttäytymiseen*.

Oppilaan oppimista, osaamista, työskentelyä ja käyttäytymistä tulee arvioida monipuolisesti.

Formatiivinen arviointi auttaa oppilasta ymmärtämään omaa oppimistaan, tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehittämään työskentelyään oppiaineille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Opettajan ja oppilaan välisessä vuorovaikutuksessa oppilas saa tietoa, miten voi parantaa suoritustaan suhteessa tavoitteisiin ja arviointikriteereihin. Myös itsearviointi ja vertaispalaute ovat keskeinen osa oppimisprosessia, vaikka ne eivät vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan.

Summatiivisen arvioinnin tekee opettaja tai opettajat yhdessä, jos heitä on useita, suhteessa oppiaineen tavoitteisiin. Lukuvuoden päätteeksi tehtävä arviointi on summatiivinen kokonaisarviointi oppilaan koko lukuvuoden suoriutumisesta. Työskentely arvioidaan osana oppiainetta opetussuunnitelmassa olevien työskentelytaitojen tavoitteiden mukaisesti. Käyttäytymisen arvosana on oma kokonaisuutensa, joka ei vaikuta oppiaineen arvosanaan.

Oppilaita ja huoltajia informoidaan arvioinnin käytänteistä Wilman kautta. Opettajat käyttävät Wilmaa sekä summatiivisen että formatiivisen arvioinnin työvälineenä. Osa formatiivista arviointia ovat tuntimerkinnät, joita huoltajan on hyvä seurata. Wilmassa annetaan summatiivisen arvioinnin osalta tietoa oppilaan arvioitavista suorituksista. Opettaja käy oppilaiden kanssa yhdessä läpi oppiaineiden tavoitteet. Näin oppilaalla on tiedossa, mihin arviointi kohdistuu. Tavoitteiden läpikäynnissä huomioidaan oppilaan ikäkausi ja edellytykset.

S2-oppimäärää opiskelevien arviointi

S2-oppilaiden arviointi voi olla sanallista 9. luokan päättöarviointia lukuunottamatta. Arviointia voidaan täydentää kirjallisella palautteella, joka annetaan erillisellä liitteellä.

Arviointi perusopetukseen valmistavassa opetuksessa

Valmistavan opetuksen päättyessä oppilaalle annetaan osallistumistodistus, jossa kuvataan opetuksen laajuus ja sisältö sekä oppilaan edistyminen. Valmistavan opetuksen oppilasta ei arvioida numeerisesti, vaan arviointi on sanallista ja oppilaan itsearvioinnin edellytyksiä kehittävää. Jos oppilas suorittaa erityisessä tutkinnossa osia perusopetuksen oppimäärän oppiaineista, siirretään nämä oppiaineet oppilaan opiskeluoikeuteen ja merkitään, minkä vuosiluokan oppimäärän mukaisesta suorituksesta on kyse.

Käyttäytymisen arviointi

Käyttäytymisen arvioinnin, ohjauksen ja palautteen tavoitteena on hyvän käytöksen vahvistaminen. Oppilaan käyttäytymistä arvioivat kaikki häntä opettavat opettajat. Käyttäytymistä arvioidaan suhteessa opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. Käyttäytymisen tavoitteet ja kriteerit Vihdin kunnan opetussuunnitelmassa: **https://www.vihti.fi/kasvatus-ja-koulutus/opetussuunnitelma/6-oppimisen-tyoskentelyn-ja-kayttaytymisen-arviointi/**

Vuosiluokilla 1.–3. käyttäytyminen arvioidaan sanallisesti. Vuosiluokilla 4.–6. käyttäytyminen arvioidaan arvosanoilla 4–10.

Itsearviointi

Etelä-Nummelan koulussa toteutetaan itsearviointia, joka kohdistuu käyttäymisen sekä työskentelyn arviointiin. Itsearviointeja tehdään syys- ja kevätlukukaudella. Eri itsearviointikerroilla oppilaat asettavat tavoitteita käyttäytymisen ja työskentelyn suhteen.

3.1. Oppimisen arviointi syyslukukaudella

1.–3. luokilla pidetään marras-tammikuussa oppimiskeskustelu, joka on formatiivista arviointia. Oppimiskeskustelussa painotetaan työskentelyn arviointia.

Vuosiluokkien 4.–6. välitodistuksissa annetaan kaikissa oppiaineissa numeroarvosanat. Valinnaisainetta ei arvioida välitodistuksessa.

3.2. Oppimisen arviointi kevätlukukaudella

Vuosiluokkien 1.–3. lukuvuositodistuksissa annetaan oppiaineista sanallinen arviointi.

Vuosiluokkien 4.–6. lukuvuositodistuksissa annetaan kaikissa oppiaineissa numeroarvosanat. Valinnaisaine arvioidaan asteikolla hyväksytty - hylätty.

4. Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki

Tavoitteenamme on turvallinen ja oppimista sekä kasvua tukeva oppimisympäristö, joka osallistaa oppilaita, henkilökuntaa sekä huoltajia kehittämään ja ylläpitämään koulun toimintakulttuuria, joka huomioi kunkin jäsenen kokonaisvaltaisesti. Tavoitteenamme on saada oppilaille oppimisen ja koulunkäynnin tukea riittävän varhain ja joustavasti opetuksen yhteydessä, lisätä tuen suunnitelmallisuutta ja tehostaa tukitoimia sekä moniammatillista yhteistyötä.

Oppimisen tuen pohjana toimivat oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt. Oppilaat voivat tuen tarpeen mukaan saada ryhmäkohtaista tai oppilaskohtaista tukea. Tuen muotoja ovat ryhmäkohtaisessa tuessa:

- yleinen tukiopetus
- erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä
- opetuskielen tukiopetus

Jos ryhmäkohtainen tuki ei oppilaalle riitä tai tuki on jatkuvaa, oppilas voi siirtyä oppilaskohtaiseen tukeen. Oppilaskohtaisen tuen muotoja ovat:

- oppilaskohtainen erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä
- erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä
- erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa

- ja tarvittaessa oppilaalle annettavat oppilaskohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet.

1) Oppilaiden osallisuus ja yhteisöllisyys

Neljäsluokkalaiset toimivat eskarilaisten kummeina, viidesluokkalaiset ovat saaneet kummioppilaat 1. luokilta, kuudesluokkalaiset jatkavat 2.-luokkalaisten kummeina. Esi- ja alkuopetuksen välistä yhteistyötä tehdään koulun oman suunnitelman mukaan seuraavasti:

- Esi- ja alkuopetuksen opettajat kokoontuvat yhdessä suunnittelemaan ja koordinoimaan yhteistyötä neljä kertaa lukuvuoden aikana (2 krt sykysllä ja 2 krt keväällä). Lukuvuoden ensimmäisessä tapaamisessa jaetaan työskentelyparit siten, että jokaisella kouluryhmällä on yksi esiopetusryhmä parinaan.
- Lukuvuoden 2026-2027 yhteistyön teemana on "Lue ja liiku". Teema nousee kunnan asettamista tavoitteista.
- Lukuvuoden aikana yhteistyöparit tapaavat vähintään neljä kertaa (2 krt syksyllä ja 2 krt keväällä) toteuttamaan yhteistyötä.
- Yhteistyön tavoitteena on esi- ja alkuopetuksessa olevien lasten yhdessä oppiminen lukuvuoden teeman mukaisesti. Tavoitteena on lisäksi madaltaa kynnystä esiopetuksesta kouluun siirtymisessä.

Koulullamme on keväällä 2024 otettu käyttöön seuraamusmalli sopimattoman käytöksen, riita- ja kiusaamistilanteiden sekä väkivaltatilanteiden selvittelyyn.

Yksittäiset riitatilanteet selvitetään vertaissovittelussa. Toistuvissa riitatilanteissa käydään kasvatuskeskustelu ja käsitellään asiaa oppilashuoltotyöryhmässä. Jos tilanne ei ratkea, selvitetään sitä koulutetun sovittelijan johdolla Resto-sovittelussa. Tarvittaessa on mahdollisuus myös kontaktoida kunnan K-0-työryhmää (K-0 = kiusaaminen nolla).

Koulumme yhteisöllisyyttä ja oppilaan osallisuutta tukevia toimintoja:

- Oppilaskunnan hallitus kokoontuu joka toinen viikko
- Turvallisuusagentit kokoontuvat joka toinen viikko
- Ympäristövastaavat kokoontuvat joka toinen viikko
- Välkkäkerhot: isommat oppilaat leikittävät nuorempia
- Juhlat ja tapahtumat

2) Kulttuuri (kulttuuriohjelma)

- sisäistä toimintaa:
    - taidenäyttelyitä yhteisiin tiloihin ja yhteistyö Salla Ikosen kanssa, joka on tehnyt Etelä-Nummelan koulukeskuksen julkisivun taideteoksen sekä liikuntasalin muraalin

    - kykykisat (kaksi kertaa lukukaudessa)
    - yhteisopettajuus
    - hyvän huomaaminen ja kannustaminen (tunnetaidot)
- ulkoisia toimijoita:
- kunnan kulttuuriohjelma lukuvuosi 2026-2027
- Galleria Pictor
- kirjastoyhteistyö
- musiikkiopisto
- nuorisotoimi
- seurakunta

3) Kansainvälisyys ja globaalikasvatus

- koulumme on osa UNESCO-ASPnet-verkostoa
- ilmiöoppiminen
- OPS: osallisuus ja kansainvälisyys

4) Yhteiset käytänteet

- 5 min hiljainen ruokailu:
  Ruokailu on sosiaalinen tilanne, opetetaan juttelemaan hiljaisesti ja rauhallisesti

5) Liikuntatapahtumat (liikkumisohjelma)

- koko koulun liikuntatapahtuma keväällä
- koulujen välisiä urheilukisoja

6) EtNu yhteisönä

- päiväkoti, alakoulu, ruotsinkielinen alakoulu, nuorisotoimi, opiskeluhuolto, eskariyhteistyö päiväkodin ja koulun välillä
- tiedottaminen kaikkien toimijoiden kesken Teamsin välityksellä

4.1. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat pohja kaikelle koulussa annettavalle oppimisen ja koulunkäynnin tuelle.

Oppilaan tuntemus, suunnitelmallisuus ja oikea-aikaisuus sekä koulun kaikkien toimijoiden yhteistyö luovat pohjan toimivalle tuelle. Joustavat ryhmittelyt mahdollistavat oppilaiden yksilöllisten tarpeiden huomioimisen ja toimivan eriyttämisen. Perusajatuksena on muuttaa toimintatapoja, jotta ne sopeutuvat erilaisiin oppijoihin, eikä toisin päin.

Kouluyhteisön jäsenten moniammatillisen osaamisen hyödyntäminen on olennaista. Erityisopettajien osaaminen lisää yhteisopettajuuden kautta mahdollisuuksia oppimisen tukeen kaikille oppilaille. Kouluohjaajien rooli turvallisen ja rauhallisen oppimisympäristön luomisessa on merkittävä tuki koulunkäynnille. Vastuun kantamisesta sovitaan yhdessä osana lukuvuosisuunnitelmien tekemistä. Tuloksia saavutetaan, kun kaikki kouluyhteisön jäsenet sitoutuvat yhteisiin päätöksiin.

Eriyttämisen tulee olla suunnitelmallista ja pitkäjänteistä. Eriyttämistä tehdään sekä ylös-, että alaspäin. Eriyttämistä voidaan toteuttaa: joustavilla opetusryhmillä, eriyttävillä materiaaleilla, tehtävillä, kotitehtävillä ja kokeilla, samanaikaisopetuksella, joustavilla tehtävänannoilla. Eriyttäessäkin arvioinnin tulee olla läpinäkyvää oppilaalle sekä huoltajalle. Oppimaan oppimisen taitojen kehittäminen on tärkeä osa eriyttämistä.

Opetusryhmiä muodostaessa huomioidaan oppilaiden joustava sijoittelu yli luokkarajojen, joka mahdollistaa eriyttämisen sekä erityisopetuksen tehokkaan kohdentamisen sekä ottaa eri oppilaiden tuen tarpeet huomioon. Ryhmäkoon tulee olla tarpeeksi pieni, jotta yksilöllisempi opetus mahdollistuu, työrauha saavutetaan helpommin ja erilaiset työskentelytavat ja –muodot mahdollistuvat. Ryhmien muodostamisessa nivelvaiheissa otetaan mukaan mahdollisuuksien mukaan moniammatillinen tiedonsiirto.

Opettajat tekevät yhteistyötä vahvistaakseen oppilaantuntemusta, sekä saadakseen tietoja opetusryhmien eri jäsenten tarpeista ja vahvuuksista. Ryhmäkokoja suunnittelemalla mahdollistetaan opettajille tarvittava aika huomioida riittävästi eri opetusryhmien jäsenten tarpeita ja vahvuuksia. Opettajille mahdollistetaan osallistuminen koulutuksiin, jotka vahvistavat erilaisten oppijoiden kohtaamista.

Rehtori johtaa koulun toimintakulttuurin kehittämistä niin, että kaikki koulun toimijat sitoutuvat oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toimeenpanoon ja kehittämiseen.

Koulunkäynnin tukijärjestelyihin sisältyvät koulukohtaisesti käytettävissä olevat avustajapalvelut, kouluvalmentajan tai erityisohjaajan antama tuki oppilaille sekä poissaolojen suunnitelmallinen ennaltaehkäisy. Jokaisella työntekijällä on vastuu tuen toimivuudesta ja oppilaiden hyvinvoinnista.

4.1.1 Koulunkäynnin muut tukijärjestelyt

Koulun johdolla on käytännön vastuu opetuksen, ohjaukseen, opiskeluhuollon ja oppimisen tuen järjestämiseen liittyvistä ratkaisuista kouluyhteisössä, kaikilla vuosiluokilla ja kaikissa oppiaineissa sekä kasvun ja oppimisen esteiden tunnistaminen ja poistaminen koulun toimintatavoista. Tukijärjestelyihin sisältyvät koulukohtaisesti käytettävissä olevat avustajapalvelut, kouluvalmentajan, erityisavustajan tai erityisohjaajan antama tuki oppilaille sekä poissaolojen suunnitelmallinen ennaltaehkäisy. Jokaisella opettajalla on vastuu opetusryhmänsä toiminnasta, oppimisesta ja hyvinvoinnista.

Etelä-Nummelan koululla em. ammattiryhmille on seuraava resurssi:

- kouluohjaajat 186h
- henkilökohtaiset ohjaajat/avustajat 183,5h
- kouluvalmentaja 12h > keväällä 2027 kouluvalmentajan tuki siirtyy ainoastaan Nummelan koululle
- erityisohjaaja 6h > keväälle 2027 erityisohjaajasta on tulossa viisipäiväinen, jolloin tuki lisääntyy

Poissaolojen suunnitelmallisesta ehkäisystä on erikseen kerrottu luvussa 4.4. ja sen alaluvuissa 4.4.1.-4.4.3.

4.2. Ryhmäkohtaiset tukimuodot

Ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla tarkoitetaan kaikkia oppilaita koskevia ryhmäkohtaisia järjestelyjä. Näitä ovat opettajan antama yleinen tukiopetus, opettajan antama opetuskielen tukiopetus ja erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä.

Ryhmäkohtaisia tukimuotoja tarjotaan suunnitelmallisesti koko lukuvuoden ajan osana koulun perustoimintaa oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden lisänä. Etelä-Nummelan koulussa ryhmäkohtaiseen tukeen on varattu yhteensä 54vvt. Tuntimäärä jakautuu kaikille ryhmille ottaen huomioon kunkin ryhmän tuentarpeen. Tuntimäärä ylittää lain vaatiman määrän (kerroin 0,122). Etelä-Nummelan koulussa ryhmäkohtaisen tuen resurssiin lasketaan myös osa reserviopettajan tunneista.

Tukiopetuksen tulee olla kaikkien saavutettavissa. Vastuu tukiopetuksen antamisesta on opettajalla. Opettajan seuraa oppilaan opiskelumenestystä ja tarjoaa tarvittaessa tukiopetusta. Opettajalla sekä huoltajalla on vastuu ilmoittaa tukiopetuksen tarpeesta sen heti huomatessaan, oppilaalla on vastuu vastaanottaa tukiopetusta sitä tarvittaessa. Tukiopetuksessa painotetaan samanaikais- ja yhteisopettajuutta oppituntien aikana. Tukiopetusta tarjotaan myös koulupäivien ulkopuolella.

Suunnitelmallinen yhteistyö erityisopettajan sekä luokan- tai aineenopettajan kanssa toimii pohjana erityisopettajan antamalle opetukselle muun opetuksen yhteydessä. Erityisopettajan toimimisen ryhmässä samanaikaisesti tulee olla joustavaa, mutta ei ennakoimatonta, jotta turvallinen ja strukturoitu oppimisympäristö säilyy ja erityisopettajan osaaminen voi lisätä pedagogista moninaisuutta. Vastuu ryhmäkohtaisen tuen tarpeen arvioimisesta, tuen kohdentamisen suunnittelusta ja vaikutuksen arvioinnista on kaikilla opettajilla.

Opetuskielen tukiopetus pohjautuu kielitietoisuuden lisäämiseen ja toimintakulttuurin muuttamiseen. Koulun koko henkilöstö sitoutetaan kielitietoisen opetuksen suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen sekä sen arviointiin, mikä toimii tai miten toteutusta muutetaan. Kehitettäviä taitoja ovat kuunteleminen, keskustelu, sinnikkyys ja yritteliäisyys. Tavoitteet avataan myös vanhemmille.

Kielellä on iso merkitys; ne ajatukset ja tunteet lisääntyvät, joita pidetään esillä. Lapsen ja nuoren huomatuksi ja kuulluksi tuleminen vaikuttaa turvallisuuden tunteeseen ja itsetunnon vahvistumiseen.

Opettajan kielitietoisuus ja oma kielenkäyttö puheessa ovat vahvoja esimerkkejä arjessa ja mahdollistavat sen, että oppilaat kuulevat hyvää yleiskieltä ja samalla oppivat tiedonalan kieltä.

Oppilaat tarvitsevat kielen oppimiseen kaikkien koulun aikuisten tukea. Kielen huomioiva pedagogiikka on sekä suomea opettelevien että suomea hyvin taitavien etu.

4.3. Oppilaskohtaiset tukitoimet

Oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä voidaan samanaikaisesti tukea sekä ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla että oppilaskohtaisilla tukitoimilla. Oppilaalla on oikeus saada oppilaskohtaisia tukitoimia viipymättä, jos ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä tukemaan hänen oppimistaan tai koulunkäyntiään ja hän tarvitsee säännöllisiä tukitoimia. Oppilaskohtaisia tukitoimia ovat

1. erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä

2. erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä

3. erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa

4. perusopetuslain 31 §:n 1 momentin nojalla oppilaalle annettavat oppilaskohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet.

Kaikista oppilaskohtaisista tukitoimista tehdään hallintopäätös, johon sisältyy huoltajan kuuleminen. Päätöksiin, jotka tehdään huoltajan anomuksesta ei tarvita kuulemista.

Oppilaskohtaisten tukitoimien tarpeen arviointi käynnistyy, kun oppilasta opettavat opettajat toteavat, että ryhmäkohtaiset tukimuodot eivät riitä tukemaan oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä. Oppilas ja hänen huoltajansa voivat myös tuoda esiin havaintonsa ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävyydestä. Ensimmäinen toimi on huolen heräämisen jälkeen on pohtia, miten ryhmäkohtaista tukea voitaisiin koulussa kohentaa.

Rehtorin päättää (1) oppilaskohtaisesta tukitoimesta, joka toteutetaan erityisopettajan opetuksena osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä koskien alle puolta oppiaineen sisällöstä sekä (2) oppilaskohtaisesta tukitoimesta, joka toteutetaan erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetuksena pienryhmässä. Tällöin oppilas opiskelee yli puolet tai kokonaan oppiaineen sisällön erityisopettajan opettamana ja arviointivastuu on erityisopettajalla.

Luokanopettaja/aineenopettaja ja oppilaan luokalle ryhmäkohtaista ja/tai oppilaskohtaista tukea antava erityisopettaja aloittavat oppilaskohtaisiin tukitoimiin siirtymisen valmistelun yhteistyössä oppilaan ja oppilaan huoltajien kanssa. Yhteinen näkemys oppilaan opintojen etenemisestä sekä suunnitelma tukitoimista kirjataan Wilmassa olevalle lomakkeelle. Tarvittaessa konsultoidaan opiskeluhuollon toimijoita. Koulun pedagoginen työryhmä arvioi ryhmäkohtaisen tuen toteutumista ja mahdollisia korjaavia toimia tuen antamiseen. Tukitoimien päätösprosessin eteneminen sekä oppilaan ja huoltajan hallintolain mukainen kuuleminen suunnitellaan näiden arvioiden pohjalta.

Rehtori päättää lisäksi vapauttamisesta oppiaineen suorittamisesta tilapäisesti (POL 20f). Päätökseen tarvitaan psykologinen, hoidollinen tai lääketieteellinen selvitys tilanteesta. Päätöksen ajallinen kesto on korkeintaan neljä kuukautta.

Kasvun ja oppimisen tuen erityisasiantuntija tekee hallintopäätökset:

Oppilaskohtaisista tukitoimista (3) erityisluokanopettajan antama opetus erityisluokassa ja sen rinnalle mahdollisesti tarvittavasta erillisestä oppilaspaikasta, jos koulun vaihtuminen muuksi kuin lähikoulu on tuen järjestämisen kannalta välttämätöntä.

Sairauden, vamman tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella annettavasta opetuksesta (POL §21i, .8.2026 alkaen). Opetus järjestetään oppilaille, joiden oppimisen kyky on merkittävästi alentunut. Päätös ei pohjaudu diagnoosiin.

POL §31 mukaisista apuvälineistä (4) sekä muista opetuspalveluja koskevat päätökset.

Tulkitsemispalveluista ja avustajapalveluista (POL §31) päätöksen tekee opetuspäällikkö. Näiden päätösten valmistelun mukana toimitetaan tarvittaessa psykologinen, hoidollinen tai lääketieteellinen selvitys.

Kasvun ja oppimisen tuen erityisasiantuntija tekee myös hallintopäätökset, jos oppilaalla on tarve oppimäärästä tai
opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamiselle. Näitä ovat:

1.Tavoitekokonaisuuksittain opiskelu. Se voidaan toteuttaa opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti joko vuosiluokkaisia tavoitteita nopeammin tai hitaammin. Tavoitekokonaisuuksittain opiskelua seurataan lukukausittain. Hallintopäätös on voimassa korkeintaan yhden lukuvuoden kerrallaan.

2. Oppiaineen oppimäärän rajaaminen. Se korvaa aiemman lainsäädännön mukaisen oppiaineen yksilöllistämisen. Oppimäärän rajaamisesta tehtävää päätöstä tulee edeltää oppiaineen kokoaikainen opiskelu erityisopettajan/erityisluokanopettajan kanssa vähintään kokonaisen lukukauden verran. Tätä opetusta antanut opettaja aloittaa rajaamispäätöksen valmisteluprosessin yhteistyössä oppilaan ja oppilaan huoltajien kanssa ja kirjaa yhteisen arvion oppilaan opintojen etenemisestä, tähän asti saamasta tuesta sekä tukitoimien suunnitelman. Tarvittaessa hän konsultoi muita opettajia oppiainesisällöistä. Päätöksen valmistelu edellyttää yhteistyötä opiskeluhuollon kanssa ja psykologin arviointia oppilaan edun mukaisesta toimintatavasta

3. Perusopetuksen poikkeava järjestäminen on POL §18 mukainen päätös, joka valmistellaan koululla huoltajan anomuksesta. Päätös koskee koulupäivän lyhentämistä oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä tai oppiaineesta vapauttamista sen suorittamisen kohtuuttomuuden vuoksi tai mikäli oppilas on osoittanut, että hänellä on joltakin osin ennestään oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot. Terveydentilaan liittyvistä syistä valmisteltavaan päätökseen liitetään oppilaan opintojen etenemisestä ja tähän asti saamasta tuesta tehtävän arvion sekä tukitoimien suunnitelman lisäksi aina terveydenhuollon ammattilaiselta saatu arvio.

4.4. Koulupoissaoloihin liittyvät käytänteet

Vihdin kunnassa on käytössä Koulu Kunnossa–hankkeessa (2020-2023) laadittu kymmenen Länsi-Uudenmaan kunnan yhteinen Poissaoloihin puuttumisen malli. Sen ensisijainen toimi on edistää koulussa toimintakulttuuria, joka ehkäisee mahdollisimman tehokkaasti poissaolojen syntymistä.

4.4.1 Kouluun kiinnittyminen ja poissaolojen ehkäiseminen

Poissaolojen ehkäiseminen on keskeisessä asemassa suunniteltaessa poissaoloihin liittyviä toimenpiteitä ja toimintamalleja. Poissaolojen ehkäisemisessä kouluun kiinnittymistä ja läsnäoloa tuetaan niin kouluyhteisön kuin yksittäisen oppilaankin tasolla.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeiden varhainen havaitseminen sekä riittävä ja oikea-aikainen tuki ehkäisee poissaoloja. Oppimisen sujuminen, onnistumiset ja kannustava palaute tukevat kouluun kiinnittymistä. Myös kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäiseminen ja niihin järjestelmällinen puuttuminen tukevat yksittäisen oppilaan ja koko yhteisön hyvinvointia ja kiinnittymistä koulutyöhön.

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö, keskustelu läsnäolon merkityksestä ja tiedottaminen poissaolojen seurannasta ja puuttumisen käytännöistä tukee oppilaan läsnäoloa koulussa.

4.4.2 Poissaolojen seuranta ja niistä ilmoittaminen

Opetuksen järjestäjä seuraa poissaoloja suunnitelmallisesti hyödyntäen koulutason tietoja. Opetuksen järjestäjä päättää poissaoloihin puuttumisen toimintamallissaan kenen tehtävänä ja miten on seurata koulun tasolla oppilaiden poissaoloja suunnitelmallisesti koulu-, luokka- ja yksilötasolla.

Vihdin kunnassa käytössä olevat poissaolojen seuraamisen vastuut:

Poissaolojen seuranta	**Vastuu**	**Miten**
yksilötasolla	luokanopettaja/ohjaaja	Wilman aktiivinen seuraaminen ja poissaolomallin mukaiset toimenpiteet.
luokkatasolla	luokanopettaja/ohjaaja ja rehtori	Luokanopettaja/ohjaaja on yhteydessä rehtoriin huolikynnyksen ylityttyä. poissaolomallin mukaiset toimenpiteet.
koulu	rehtori	Wilmasta saatavan tiedon koostaminen/seuraaminen ja koulukohtaisten toimien tehostaminen

On tärkeää, että poissaoloihin reagoidaan varhain poissaolon syystä riippumatta. Poissaolosta ilmoitetaan huoltajalle tai muulle oppilaan lailliselle edustajalle mahdollisimman pian. Poissaolojen lisääntyessä tai pitkittyessä tulee olla viipymättä yhteydessä opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaisiin. Poissaolojen kohdennetusta seurannasta sovitaan yksilöllisesti.

4.4.3 Poissaoloihin puuttuminen ja taustasyiden selvittäminen

Yksittäisen oppilaan poissaoloihin puututaan opetuksen järjestäjän tekemän poissaoloihin puuttumisen toimintamallin mukaisesti. Opettaja voi konsultoida yksittäisen oppilaan asiassa opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaisia opiskeluhuollon tuen tarpeen arvioimiseksi ja tilanteen selvittämiseksi. Monialainen työskentely on tärkeää käynnistää mahdollisimman varhain. Tarvittaessa kutsutaan koolle monialainen asiantuntijaryhmä (yksilökohtainen). Ryhmässä selvitetään oppilaan tuen tarvetta, järjestetään tukea ja seurataan tilannetta. Opiskeluhuoltopalveluista oppilas ohjataan tarvittaessa koulun ulkopuolisiin sosiaali- ja terveydenhuollonpalveluihin.

Oppilaan poissaolojen vähentämiseksi voidaan lisäksi tarvita oppilaan tarvitsemien oppimisen ja koulunkäynnin tukitoimien päivittämistä. Mikäli oppilas ei terveydentilan tai painavan muun syyn vuoksi pysty kokonaan tai osittain osallistumaan lähiopetukseen, tulee viimesijaisena keinona harkita päätöksen tekemistä erityisistä opetusjärjestelyistä ja oppimissuunnitelmasta ja siitä, miten oppilaan opetus, oppimisen tuki ja arviointi järjestetään poissaolojakson aikana.

Tarvittaessa on otettava yhteyttä sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi tai tehtävä lastensuojeluilmoitus.

https://www.koulukunnossa.fi/poissaolomalli/

4.5. Aamu- ja iltapäivätoiminta

Iltapäivätoiminta

Opetushallituksen laatimat Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet (2011) ohjaavat koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Lähtökohtana iltapäivätoiminnan järjestämisessä on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle koulupäivän jälkeen. Toiminta tukee lapsen kasvua ja kehitystä ja auttaa perheitä heidän kasvatustehtävässään. Iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.

Kotien työtä tuettaessa lähtökohtana on, että lapsen huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Ohjaajilla on iltapäivätoiminnassa ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksesta. Koteja kannustetaan osallistumaan yhteistyöhön ja edistetään huoltajien aktiivista roolia.

Iltapäivätoiminta ja perusopetus toimivat yhteistyössä ja kehittävät yhteistyöhön sopivia rakenteita ja toimintatapoja. Iltapäivätoiminta yhdessä oppilashuollon palveluita tuottavan henkilöstön kanssa tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja koulunkäyntiä. Yhteisen päämäärän näkyy yksittäistä lasta koskevien asioiden hoidossa, tiedonsiirrossa ja iltapäivätoiminnan henkilöstön osallistumisessa tarpeen mukaan lasta koskeviin neuvotteluihin huoltajien luvalla. Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus luo pohjan hyvälle yhteistyölle ja tiedottamiselle.

Toiminnan tavoitteena on lasten hyvinvoinnin, tunne-elämän, ja sosiaalisen kehityksen tukeminen. Ohjaajan myönteisellä suhtautumisella ja läsnäololla on tässä suuri merkitys. On tärkeää, että

jokainen lapsi kokee olevansa arvostettu ja hyväksytty. Lapset tarvitsevat myös kaveripiirin hyväksyntää ja tunteen ryhmään kuulumisesta. Yhdessä toimimalla opitaan sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tarvittavia taitoja, kuten vastavuoroisuutta ja erimielisyyksien ratkaisua myönteisin keinoin. Lasta ohjataan menettelytapoihin, joilla mahdollisia ongelmatilanteita voidaan käsitellä myönteisesti ja ratkaisukeskeisesti. Lapsia ohjataan tunnistamaan erilaisia tunteita ja säätelemään omaa toimintaansa. Lasten rohkaisu ja kannustaminen tukevat itsetunnon kehitystä, ja samalla lapset oppivat luottamaan omiin taitoihinsa. Osallistumisen iloa ja onnistumisen kokemuksia korostetaan. Iltapäivätoiminta tukee lasten harrastuneisuutta ja tutustuttaa mahdollisuuksien mukaan erilaisiin vapaa-ajan harrastuksiin.

Iltapäivätoiminnan tulee sekä kasvuympäristönä että ilmapiiriltään olla kiireetön ja turvallinen. On tärkeää, että toiminnassa lapsilla on mahdollisuus sekä levähtämiseen ja rauhoittumiseen että ulkoiluun ja fyysiseen aktiivisuuteen.

Iltapäivätoiminta tukee lasten eettistä kasvua ja käsitystä ihmisten yhdenvertaisuudesta. Yhteisöllinen vastuun, luottamuksen ja huolenpidon ilmapiiri aamu- ja iltapäivätoiminnassa edistää eettistä kasvua. Eettisessä kasvatuksessa hyödynnetään ryhmän vuorovaikutusta, eri tilanteisiin liittyviä keskusteluja, taiteen, leikin ja liikunnan tarjoamia mahdollisuuksia.

Lapsia ohjataan kasvamaan vähitellen vastuuseen omasta hyvinvoinnista ja terveellisistä elämäntavoista, toisten hyvinvoinnista sekä siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista, oman toiminnan aiheuttamista tunteista ja seurauksista itselle ja toisille. Lasta ohjataan ottamaan vastuuta ryhmän toimintaan liittyvistä säännöistä ja sopimuksista sekä myönteisestä suhtautumisesta ympäristöön, luontoon ja kestävään elämäntapaan.

Etelä-Nummelan koulussa ip-toiminnan vastuuohjaajana toimii Juha Toivonen.

4.6. Opiskeluhuolto

Opiskeluhuolto on yhteisöllistä ja yksilökohtaista työtä, jonka avulla huolehditaan niin kouluyhteisön kuin yksittäisen oppilaan hyvinvoinnista ja oppimisesta. Opiskeluhuollon tavoitteena on edistää oppilaiden ja opiskelijoiden ja koko koulu- tai opiskeluyhteisön ja -ympäristön hyvinvointia, huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä ja opiskelijoiden osallisuutta. Opiskeluhuolto ulottuu kaikkeen koulutyöhön ja on kouluyhteisön aikuisten yhteinen tehtävä.

4.6.1. Yhteisöllinen opiskeluhuolto

Rehtorin johtama yhteisöllinen opiskeluhuolto on tärkeä osa koulun toimintakulttuuria ja arjen huolenpitoa, jonka avulla järjestetään oppilaan koulunkäynnin tuki sekä vahvistetaan oppilaan osallisuutta ja kokemusta kuulumisesta luokka- ja kouluyhteisöön. Yhteisöllinen opiskeluhuolto kuuluu jokaisen koulussa työskentelevän aikuisen tehtävään.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon lukuvuosittaiset teemat päätetään yhdessä koulun ja varhaiskasvatuksen toimijoiden kesken. Lukuvuoden 2026-2027 ylätason teemoina ovat kohtaaminen, hyvän huomaaminen arjessa, yhteisöllisyyden ja osallisuuden sekä tunnetaitojen vahvistaminen. Yhteisöllisen opiskeluhuollon kokonaisuus on merkittävä työväline myös 2026-33 kuntastrategian

kiusaamisen nollatoleranssin toteuttamiseen. Osallisuutta tukeva koulun toimintakulttuuri edistää läsnäoloa, oppimista, yhteisöllisyyttä ja sitä kautta kokonaisvaltaista hyvinvointia ja turvallisuutta.

Koulussa opitaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja ja ryhmässä toimimisen taitoja osana oppiaineiden opetusta ja laaja-alaisen osaamisen kokonaisuutta. Yhteisön kannustava ilmapiiri tukee oppilaiden aitoa toimijuutta sekä vertaissuhteiden muodostumista. Erityistä huomiota ryhmäyttämiseen tulee kiinnittää opintojen nivelvaiheissa, jolloin kiinnittyminen uuteen yhteisöön on kesken.

Välittävä ilmapiiri, hyvät sosiaaliset suhteet sekä kiireettömyys ja kuulluksi tuleminen edistävät oppilaan kiinnittymistä yhteisöön. Poissaolojen ehkäisemistä, suunnitelmallista seurantaa ja niihin puuttumisen koordinointi on osa yhteisöllisen opiskeluhuoltotyön kokonaisuutta. Yhteisöllisen työn suunnittelussa on siksi tärkeää varmistaa oppilaiden ja huoltajien osallisuus.

Koulut tuottavat opetuksenjärjestäjäkohtaiseen suunnitelmaan arvion opiskeluhuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhuoltopalveluista.

Etelä-Nummelan koulun yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokooontuu joka toinen viikko (parittomat viikot) **maanantaisin klo 14.05-14.50.** Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokoonpano on seuraava:

- rehtori
- erityisopettajat
- psykologi
- kuraattori
- terveydenhoitaja

4.6.2. Yksilöllinen opiskeluhuolto

Yksilöllinen opiskeluhuolto perustuu aina vapaaehtoisuuteen. Yksilöllisen opiskeluhuollon toimintaa ovat: konsultaatiot, palveluihin ohjaaminen ja monialaisen asiantuntijaryhmän työskentely.

Opettajat ovat avainhenkilöitä opiskelijan tuen tarpeen tunnistamisessa. Opettajan näkökulmaa tarvitaan myös tilanteen tarkemmassa selvittelyssä sekä tuen suunnittelussa ja järjestämisessä, mutta sen toteuttaminen edellyttää oppilaan suostumusta.

Yksilöllisen moniammatillisen asiantuntijaryhmän kokoamiseen tarvitaan huoltajan ja oppilaan suostumus. Ainoastaan suostumuksen kautta ryhmään nimetyt saavat osallistua ryhmässä käsiteltäviin opiskeluhuollollisiin asioihin. Oppilaitoksen edustaja kirjaa Wilmassa olevaan OHL 20§ mukaiseen opiskeluhuoltokertomukseen huoltajan ja oppilaan suostumuksen sekä palaverissa käsitellyt asiat. Opiskeluhuollon ammattilaiset tekevät omat kirjauksensa ammattiryhmiään koskevan lainsäädännön vaatimilla tavoilla.

Mikäli oppilaan asiassa on tarvetta perustaa oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukainen monialainen asiantuntijaryhmä tai sellainen on jo olemassa, voidaan oppilaan oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyviä asioita käsitellä myös tässä yhteydessä ja opettaja voi kirjata sovitut tukitoimet oppilaan pedagogiseen asiakirjaan (tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan). Tällaisessa tapaamisessa

käsitellään siten kahta eri asiaa, jotka kirjataan kahteen eri dokumenttiin (oppilashuoltokertomus OHL 20 § / tuen toteuttamista koskeva suunnitelma POL 20 f § /muu pedagoginen asiakirja).

4.6.2.1 Opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaisten roolit oppilaskohtaisten tukitoimien tarpeen arvioinnissa ja suunnittelussa

Oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvä moniammatillinen yhteistyö opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaisten kanssa ei ole oppilas- ja opiskelijanhuoltolain mukaista opiskeluhuoltoa vaan sitä ohjaa perusopetuslaki. Kukin opiskeluhuoltopalvelujen ammattilainen antaa oman alansa asiantuntemusta ja/tai asiakkuuden kautta syntynyttä asiantuntemustaan ja ymmärrystään oppilaan tilanteesta, kun on tarvittaessa ja pyydettäessä mukana arvioimassa ja suunnittelemassa perusopetuslain mukaisia oppilaskohtaisia tukitoimia, jotka ovat

• erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä

• erityisopettajan tai erityisluokanopettajan antama opetus pienryhmässä

• erityisluokan opettajan antama opetus erityisluokassa

• tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet

Jos oppilaalla on olemassa olevia muita sosiaali- ja terveydenhuollon hoitokontakteja, heitä voi myös pyytää tarvittaessa mukaan oppilaskohtaisen tuen tarpeen arviointiin ja suunnitteluun.

Opiskeluhuollon kuraattori on sosiaalialan sekä sosiaalisen vuorovaikutuksen ja hyvinvoinnin asiantuntija. Kuraattori osallistuu tarvittaessa ja pyydettäessä oppilaskohtaisten tukitoimien arviointiin ja suunnitteluun olosuhteiden, ihmissuhteiden, sosiaalisen vuorovaikutuksen ja hyvinvoinnin, käyttäytymisen, tunne-elämän ja elämänhallinnan näkökulmasta. Opiskeluhuollon kuraattori osallistuu tarvittaessa siirtymiin liittyvän tuen suunnitteluun. Kuraattori huolehtii tarvittavasta tiedonsiirrosta kuraattoriyksikön sisällä. Kuraattori osallistuu myös tarvittaessa opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömän tiedon siirtoon opetuksen järjestäjälle.

Opiskeluhuollon psykologi on lapsen ja nuoren psyykkisen hyvinvoinnin sekä oppimisen psykologian asiantuntija. Psykologi osallistuu tarvittaessa ja pyydettäessä oppilaskohtaisten tukitoimien arviointiin ja suunnitteluun oppimisen, psyykkisen kehityksen, itsesäätelyn haasteiden ja mielenterveyden näkökulmasta. Opiskeluhuollon psykologi ottaa pyydettäessä ja tarvittaessa kantaa oppiaineen rajaamiseen, tarpeeseen vapauttaa oppilas tilapäisesti oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä ja perusopetuksen järjestämiseen oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite liittyen kykyyn opiskella toiminta-alueittain tai oppiaineittain sekä liittyen oppivelvollisuuteen. Psykologi voi lisäksi konsultoida pyydettäessä ja tarvittaessa liittyen oppilaskohtaisen tulkitsemis- ja avustajapalvelun tarpeeseen terveydellisistä syistä. Opiskeluhuollon psykologi osallistuu tarvittaessa siirtymiin liittyvän tuen suunnitteluun. Psykologi huolehtii tarvittavasta tiedonsiirrosta psykologiyksikön sisällä. Psykologi osallistuu myös tarvittaessa opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömän tiedon siirtoon opetuksen järjestäjälle.

Kouluterveydenhoitaja on terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen sekä lasten ja nuorten kasvun ja kehityksen asiantuntija. Terveydenhoitaja osallistuu tarvittaessa ja pyydettäessä oppilaskohtaisten tukitoimien arviointiin ja suunnitteluun oppilaan terveydentilan ja toimintakyvyn näkökulmasta. Kouluterveydenhoitaja osallistuu tarvittaessa siirtymiin liittyvän tuen suunnitteluun. Kouluterveydenhoitaja huolehtii tarvittavasta tiedonsiirrosta koulu- ja opiskeluterveydenhuollon

yksikön sisällä. Kouluterveydenhoitaja osallistuu myös tarvittaessa opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömän tiedon siirtoon opetuksen järjestäjälle.

Koululääkäri on lasten ja nuorten fyysisen ja psyykkisen kasvun ja kehityksen sekä niiden pulmien lääketieteellinen asiantuntija. Terveydenhoitaja, psykologi tai kuraattori voi konsultoida lääkäriä, jos lääkärin asiantuntemusta oppilaskohtaisten tukitoimien arvioimiseksi ja suunnittelemiseksi tarvitaan. Oppilaan hoitavalta lääkäriltä voi pyytää tarvittaessa kannanottoa tarpeeseen vapauttaa oppilas tilapäisesti oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä, perusopetuksen järjestämiseen oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite sekä oppilaskohtaisen avustajapalvelun tarpeeseen.

Opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaisten kanssa tehtävän yhteistyön toteuttamistapoja oppilaskohtaisten tukitoimien arvioinnissa ja suunnittelussa

• Yhteistyö voidaan toteuttaa esimerkiksi konsultoimalla suoraan suullisesti tai kirjallisesti (sähköisesti) oppilashuoltopalveluiden asiantuntijaa, jonka asiantuntemuksen piiriin oppilaan asia kuuluu.

• Jos opettaja ei tiedä, ketä asiantuntijaa olisi tarpeen konsultoida, hän voi konsultoida koko opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaisten tiimiä (”OHMY-tiimi”) yhteisellä konsultaatioajalla.

• Opettaja kokoaa pedagogisen oppilaskohtaisen ryhmän oppilaskohtaisten tukitoimien arviointia ja suunnittelua varten. Opiskeluhuoltopalveluiden työntekijät tulevat tarvittaessa ja pyydettäessä mukaan, jos opiskeluhuoltopalveluiden työntekijä tietää etukäteen, kenen oppilaan tukitoimia tapaamisessa käsitellään ja hänelle on lyhyt kooste oppilaan aiemmista pedagogisista tukitoimista ja tieto siitä, mihin asiaan tarvitaan opiskeluhuoltopalveluiden asiantuntijan mielipidettä.

• Mikäli oppilaan asiassa on tarvetta perustaa oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukainen monialainen asiantuntijaryhmä tai sellainen on jo olemassa, voidaan oppilaan oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyviä asioita käsitellä myös tässä yhteydessä ja opettaja voi kirjata sovitut tukitoimet oppilaan pedagogiseen asiakirjaan/tuen toteuttamista koskevaan suunnitelmaan. Tällaisessa tapaamisessa käsitellään siten kahta eri asiaa, jotka kirjataan kahteen eri dokumenttiin (oppilashuoltokertomus OHL 20 § / tuen toteuttamista koskeva suunnitelma POL 20 f § /muu pedagoginen asiakirja).

4.6.3. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Oppilaiden kanssa tehtävä yhteistyö on säännöllistä:

- Oppilaskunnan hallitus osana koulun päätöksentekoa
- Opiskeluhuollon vierailut luokissa (kuraattori ja terveydenhoitaja)
- Yksilökäynnit opiskeluhuollossa tarpeen mukaan
- Koulupoliisin vierailut koulussa
- MLL:n vapaaehtoiset lukumummit ja metsämummo
- Seurakunnan kanssa tehtävä yhteistyö: vierailut ja adventtikirkko

- Koulunuorisotyö: kutosluokkien ryhmäytyspäivät, yhteistyötunnit osana MOK-viikkoa, avoimet nuorisotilaillat 4. - 6. luokille

Vanhempien kanssa yhteistyötä tehdään:

- Viestintä Wilman kautta
- Vanhempainillat, joissa mukana myös opiskeluhuollon toimijat
- Huoltajatapaamiset ja oppimiskeskustelut, joissa tarvittaessa myös mukana perhesosiaalityö
- Vanhempaintoimikunnan toiminta käynnistettiin lukuvuoden 2025-2026 aikana. Toimintaa jatketaan lukuvuonna 2026-2027.

Lisäksi oppilailla, vanhemmilla ja koululla on mahdollisuus konsultoida Someturvaa, K-0-työryhmää ja koulun monialaista tiimiä.

4.6.4. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Kouluissa on käytössä kuntatasoinen suunnitelma kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi. Kiusaamisen ja epäasiallisen käytöksen varalta on koulussamme laadittu yhteinen seuraamusmalli, jonka mukaisesti riitatilanteita käsitellään. Koulutetut koulumme Verso-oppilaat jalkautuvat välitunneille sekä selvittävät yksittäisiä oppilaiden välisiä riitatilanteita. Toistuvissa kiusaamistapauksissa sovittelua hoitavat koulun Resto-koulutetut opettajat.

Väkivaltaan puuttumisessa noudatetaan V-0 (väkivaltaa nolla) mallin mukaisia toimia. V-0 käsikirjassa https://www.vihti.fi/v-0-kasikirja/ on kattavasti selvitetty erilaisten tapausten vaatimat toimenpiteet ja vastuut sekä yhteystiedot tarvittaville ilmoituksille. Oppilaan näkemykset tapahtumista kirjataan Wilmaan tuen välilehdeltä löytyvään ”Muut asiakirjat” -valikon alla olevaan kiusaamiseen puuttumisen lomakkeelle.

K-0 toiminta (ratkaisemattomat konfliktit 0) on tarkoitettu pitkittyneiden ja haastavien kiusaamis- ja väkivaltatapauksien selvittelyyn. Vakavat kiusaamistapaukset ulottuvat usein koulupäivän lisäksi vapaa-ajalle myös sosiaaliseen mediaan. Tyypillistä on myös, että kodin ja koulun välinen yhteistyö on kriisiytynyt monimutkaisen tapauksen edetessä. Työskentelyssä pyritään löytämään konfliktin juurisyyt keskustelemalla eri osapuolten kanssa sekä erikseen että yhteisissä tapaamisissa. Toiminnan keskeisiä periaatteita ovat kaikkien osapuolten kuuleminen, puolueettomuus ja perheiden tukeminen.

K-0 työ ei korvaa olemassa olevia koulun toimintamalleja tai opiskeluhuoltoa, vaan vahvistaa niitä ja tuo kouluihin esimerkiksi perheiden kanssa tehtävän työn osaamista. K-0 asiantuntija tarjoaa konsultaatiota, tekee tarvittaessa tilanteen alkuarvion ja kokoaa kiusaamistapauksen ympärille moniammatillisen verkoston sekä ohjaa tarvittaessa lapsen ja perheen muihin palveluihin. Verkostossa on mukana koulun henkilöstöä, sosiaalityö, poliisi, lastensuojelu ja muut lapsen tai nuoren elämässä mukana olevat ammattilaiset.

Kaikissa kouluissa on lisäksi käytössä someturva, joka on asiantuntijoiden kehittämä digitaalinen palvelu. Sen kautta saa nimettömästi apua somessa, peleissä tai muualla netissä kohdattuihin ikäviin tilanteisiin.

4.7. Lasten ja nuorten hyvinvointi

4.7.1 Harrastussuunnitelma

Vihdin peruskoulujen 1.-9. luokkien oppilaille järjestetään iltapäivisin maksutonta kerho- ja harrastustoimintaa sekä koulun tiloissa että paikallisten harrastustoimijoiden tiloissa. Kerho- ja harrastustoimintaa järjestetään Vihdin kunnalle myönnetyn Opetus- ja kulttuuriministeriön Harrastamisen Suomen mallin avustuksen sekä Opetushallituksen Koulujen kerhotoiminnan tukemisen ja kehittämisen avustuksen rahoituksilla.

Koulupäivien yhteydessä järjestettävän kerho- ja harrastustoiminnan tavoitteena on lasten ja nuorten

- Hyvinvoinnin lisääminen
- Eriarvoisuuden vähentäminen
- Syrjäytymisen ehkäisy
- Tunne- ja vuorovaikutustaitojen sekä jaksamisen tukeminen
- Luovuuden ja liikkumisen tukeminen
- Uusien taitojen oppiminen ja koulussa opitun soveltaminen

Kerho- ja harrastustoiminnassa pyritään siihen, että lapset ja nuoret saavat onnistumisen, osaamisen ja ilon kokemuksia. Toiminnan kautta tuetaan lasten ja nuorten harrastuneisuutta ja mieluisan harrastuksen löytämistä. Koulun henkilökunta sekä opiskeluhuolto ohjaavat sellaisia lapsia ja nuoria kerhotoiminnan piiriin, joilla ei esimerkiksi perheen tuen puuttuessa ole mahdollisuutta harrastaa säännöllisesti. Kerho- ja harrastustoiminnan järjestämisessä tavoitteena on, että kaikilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus ainakin yhteen harrastukseen.

Kerhot pyritään järjestämään lähtökohtaisesti siten, että ne alkavat heti koulupäivän päätyttyä ja oppilaat siirtyvät harrastuksiin omatoimisesti. Koululla ei ole mahdollista odottaa kerhotunnin alkamista, koska odotteleville oppilaille ei ole valvontaa.

Harrastustunneille osallistuvat ovat vakuutettuja tapaturmien varalta. Vakuutus on voimassa koulupäivän, harrastustunnin sekä harrastukseen liittyvien välittömien matkojen aikana. Oppilaiden siirtyminen harrastustunneille tapahtuu omatoimisesti.

Kaikissa Vihdin kunnan peruskouluissa on tarjolla harrastusryhmiä, joista mahdollistetaan kuljetusoppilaiden kotiinkuljetus harrastustoiminnan jälkeen. Harrastushaku-sivustolla (www.vihti.fi/hobbyhour) näkyy harrastuskohtaisesti onko kuljetusmahdollisuus saatavilla.

Tarkoitus on, että harrastukseen sitoudutaan koko kaudeksi (lukukausi tai lukuvuosi). Kuljetusaikoja ei voi vaihdella edestakaisin lukuvuoden aikana. Mikäli harrastuksesta haluaa jäädä pois kokonaan, niin kuljetusmuutokset pyritään käsittelemään kahden viikon kuluessa.

Siirtyminen harrastuksesta kuljetukseen tapahtuu omatoimisesti. Koulun puolesta ei ole lähtevien kuljetusten valvontaa, jos kerhotunnin jälkeinen kuljetus lähtee päivän viimeisten oppituntien kotiinkuljetusten jälkeen.

Lisätietoja mm. vakuutuksista ja vastauksia usein kysyttyihin kysymyksiin:

https://www.vihti.fi/kasvatus-ja-koulutus/hobby-hour/usein-kysytyt-kysymykset/

Koulun kerhotoiminta

Koulun kerhotoiminta on perusopetuslain 47§:ssä mainittua ja opetussuunnitelman perusteissa määriteltyä toimintaa, mitä kunta voi järjestää perusopetuksen oppilaille. Toiminnan tulee olla perusopetukselle perusopetuslain 2 §:ssä säädettyjen tavoitteiden mukaista.

- maanantaisin
    - klo 15:00 - 16:30 Nuorten luova kirjoittaminen 6.-9.lk. *Ryhmä alkaa ma 2.11.2026 ja päättyy ma 26.4.2027. Ilmoittautumisaikaa jatkettu ja ryhmä pyritään käynnistämään marraskuun aikana. Toimintaa ei järjestetä arkipyhinä eikä koulujen loma-aikoina.*
- torstaisin
    - klo 14:00 - 15:00 Luontokerho 1.-4. lk Etelä-Nummelan koulukeskuksessa. *Ryhmä alkaa to 1.10.2026 ja päättyy to 3.6.2027. Ohjaaja Mari Virtanen*

Harrastamisen Suomen mallin kerho- ja harrastustoiminta

Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminta on nuorisolain alaista vapaa-ajan toimintaa, jonka tarkoituksena on edistää nuorten hyvinvointia mahdollistamalla mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän jälkeen tai ennen sen alkamista. Harrastus ei sisälly perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettuun opetukseen eikä harrastustoimintaan sovelleta perusopetuslain säännöksiä.

Toiminnan järjestäminen on kunnille vapaaehtoista. Kun kunta järjestää nuorten harrastustoimintaa, sen tulee kuulla nuoria heidän harrastustoiveistaan ja laatia koulukohtainen harrastussuunnitelma nuorten kuulemisesta saatujen tietojen perusteella.

Vihdin kunnassa lasten ja nuorten kuuleminen pohjautuu joka toinen vuosi toteutettavan valtakunnallisen koululaiskyselyn kautta. Kysely toteutettiin vuoden 2024 loppupuolella ja siihen vastasi alakoululaisista 46% ja yläkoululaisita 60% kunnan peruskoulujen oppilaista. Kyselyn tuloksia hyödynnetään harrastustoiminnan suunnittelussa siten, että jokaiselle koululle pyritään järjestämään vähintään yksi suosituimmista harrastussisällöistä. Tämän lisäksi jokaiselle koululle on tavoitteena tarjota vähintään yksi liikunnallinen ja yksi muun sisältöinen harrastustunti.

Koulun oppilaille tarjolla olevat Harrastamisen Suomen mallin ryhmät:

- maanantaisin
    - 13:15 - 15:00 Koululaisten klubi Nummelan pääkirjastolla 1.-3.lk. *Ryhmä alkaa ma 21.9.2026 ja päättyy ma 26.4.2027.*

- 15:00 - 16:00 Keilaus 4.-6. lk. Vihti Bowlingissa - Keilaus 4.-6. lk. *Ryhmä alkaa ma 28.9.2026 ja päättyy ma 26.4.2027. Toimintaa ei järjestetä arkipyhinä eikä koulujen loma-aikoina eikä ma 21.12.20206*
- 16:15 - 17:00 Perheliikkari 1.-3. lk, **Nummelan koululla.** *Ryhmä alkaa ma 17.11.2026 vähäisen ilmoittautumismäärän vuoksi. Ilmoittautumisaikaa on jatkettu.*

- tiistaisin
  - 08:00 - 09:00 Legokerho 1.-3. lk (Etelä- Nummelan ja Vichtis svenska skola). *Ryhmä alkaa ti 29.9.2026 ja päättyy ti 1.6.2027. Ohjaaja Juha Toivonen*
  - 14:00 - 15:45 Teknologia- ja pelikerho 4.-6. lk , Etelä- Nummelan koulu ja Vichtis svenska skola. *Ryhmä alkaa ti 29.9.2026 ja päättyy ti 1.6.2027. Ohjaaja Juha Toivonen*
  - 14:10 - 15:40 Liikuntakerho 1.-4. lk, Etelä-Nummelan koulu ja Vichtis svenska skola. *Ryhmä alkaa ti 29.9.2026 ja päättyy ti 1.6.2027. Toimintaa ei järjestetä arkipyhinä eikä koulujen loma-aikoina*. Ohjaaja: Nummelan Palloseura, Johanna Määttä
  - 14:15 - 15:40 Kock kurs på svenska 3.-6. lk. *Ryhmä alkaa ti 29.9.2026 ja päättyy ti 1.6.2027. Toimintaa ei järjestetä arkipyhinä eikä koulujen loma-aikoina*. Ohjaaja: Kerstin Holmlund
  - 14:30 - 15:15 Kiipeily Kiipeilyhalli Kantissa 3.-6. lk. *Ryhmä alkaa ti 29.9.2026 ja päättyy ti 27.4.2027.*
- keskiviikkoisin
  - 08:00 - 09:00 Voimistelu- ja tanssikerho 1.-4. lk , Etelä- Nummelan koulu ja Vichtis svenska skola. *Ryhmä alkaa ke 30.9.2026 ja päättyy ke 2.6.2027. Ohjaaja Aino Hujanen (*Harrastuskuljetus)
  - 14:45 - 15:45 Kiipeily Kiipeilyhalli Kantissa 3.-6. lk. *Ryhmä alkaa ke 30.9.2026 ja päättyy ke 28.4.2027.*
- torstaisin
  - 14:45 - 15:45 Kiipeily Kiipeilyhalli Kantissa 3.-6. lk. *Ryhmä alkaa to 1.10.2026 ja päättyy to 29.4.2027.*
  - 15:00 - 16:00 Parkour 4.-6. lk, **Pappilanpellon koululla.** *Ryhmä alkaa to 1.10.2026 ja päättyy to 3.6.2027.*
  - 15:00 - 16:00 Keilaus 4.-6. lk. Vihti Bowlingissa - Keilaus 4.-6. lk. *Ryhmä alkaa to 1.10.2026 ja päättyy to 29.4.2027.*
  - 16:00 - 17:00 Pelisuunnittelu ja koodaus 4.-7.lk (etänä). *Ryhmä alkaa to 1.10.2026 ja päättyy to 29.4.2027*
- perjantaisin
  - 13:00 - 14:00 Luistelu 1.-4. lk mailattomat, jäähallilla. *Ryhmä alkaa pe 2.10.2026 ja päättyy pe 30.4.2027.*

- 13:05 - 13:50 **Kuoppanummen koulukeskus** Musiikkikerho 1.-4. lk. *Ryhmä alkaa pe 2.10.2026 ja päättyy pe 4.6.2027*.
- 13:15 - 14:15 Pelinteko- ja mediapaja alkeet 3.-6.lk. *Ryhmä alkaa pe 2.10.2026 ja päättyy pe 7.5.2027*.
- 13:30 - 14:30 Kiipeily Kiipeilyhalli Kantissa 3.-6. lk. *Ryhmä alkaa pe 2.10.2026 ja päättyy pe 30.4.2027*.
- 14:00 - 15:00 Luistelu 1.-4. lk mailalliset, jäähallilla. *Ryhmä alkaa pe 2.10.2026 ja päättyy pe 30.4.2027*.
- 14:15 - 15:45 Digitaalisen piirtämisen paja nuorille (6.-9. lk). *Ryhmä alkaa pe 2.10.2026 ja päättyy pe 7.5.2027*.
- 14:15 - 15:15 Pelinteko- ja mediapaja jatko 4.-7.lk. *Ryhmä alkaa pe 2.10.2026 ja päättyy pe 7.5.2027*.

Tummennetuilla painetut ovat muilla kouluilla kuin Etelä-Nummelan koululla ja kuljetusta ei ole järjestetty. Kerhot ovat kuitenkin auki myös Etelä-Nummelan koulun oppilaille.

4.7.2 Kulttuurikasvatussuunnitelma

Vihdin kunnan kulttuuripalveluissa on laadittu Kulttuurikasvatussuunnitelma.
Suunnitelman avulla tuetaan lasten ja nuorten oikeutta taiteen ja kulttuurin kokemiseen. Se on myös osa kunnan perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Kulttuurikasvatussuunnitelma on lukuvuosisuunnitelman liitteenä.

4.7.3 Hyvinvointisuunnitelma

Vihdin laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2026-2030 on luettavissa kunnan nettisivuilla https://www.vihti.fi/kuntana/strategiat-ja-ohjelmat/laaja-hyvinvointikertomus-ja-suunnitelma-2026-2030/

4.7.4 Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

Vihdin kunnan perusopetukseen on laadittu Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, joka on lukuvuosisuunnitelman liitteenä. Sen tarkoituksena on edistää opetuksessa tehtävää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä.

4.7.5 Vihdin kunnan kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma

Vihdin kunnan kestävän energian ja ilmaston -toimintasuunnitelman tavoitteena on jalkauttaa ilmastotyö osaksi kaikkia kunnan toimialoja ja niiden arkityötä sekä luoda sellaisia toimintamalleja, jotka edistävät ilmastotyötä. Suunnitelma on lukuvuosisuunnitelman liitteenä.

5. Osallisuus ja yhteistyö sidosryhmien kanssa

Etelä- Nummelan koulu tekee yhteistyötä monien sidosryhmien kanssa:

- **Nuorisopalveluiden** kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä.
- **Kirjaston** kanssa tehdään monipuolista yhteistyötä, kirjavinkkausten, tutustumiskäyntien, kirjastoauton ym. kirjaston kouluille tarjoamien palveluiden muodossa.
- **Kunnan kulttuuripalvelut** järjestävät vierailuja.
- **Seurakuntien** kanssa tehdään yhteistyötä heidän kouluille tarjoamiensa palveluiden muodossa.
- Viidennen luokan oppilaat toteuttavat **Yrityssankarit**-oppimiskokonaisuuden lukuvuoden aikana.
- Kuudennen luokan oppilaat vierailevat **Yrityskylässä**.
- Yhteistyötä tehdään monipuolisesti **paikallisten liikuntaseurojen ja kunnan liikuntapalveluiden kanssa**.
- **Poliisin** kanssa tehdään yhteistyötä koulupoliisien kanssa.
- Vanhempainvartit pidetään syksyn aikana ensimmäisen luokan oppilaiden huoltajille. Lukuvuoden aikana tehtävää **kodin ja koulun välistä yhteistyötä** toteutetaan muun muassa Kodin ja koulun -päivän, juhlien, pedagogisten asiakirjojen päivitysten, sekä Wilma-viestinnän muodossa. Vuodenvaihteessa lisäksi oppimiskeskustelut 1.-3.-luokan oppilaiden, opettajien ja huoltajien kesken.

5.1. Oppilaiden osallistaminen

Oppilaiden osallistaminen tapahtuu suunnitelmallisesti osana opetusta ja muuta koulussa järjestettävää toimintaa.

Etelä-Nummelan koulussa toimii **oppilaskunta**, jonka jäseniä ovat kaikki koulun oppilaat. Oppilaskuntaa edustaa **oppilaskunnan hallitus**. Siihen kuuluu oppilaiden edustajia kaikilta luokkatasoilta. Oppilaskunnan hallitus valitaan syyslukukauden alussa. Se edustaa koko koulua ja kaikkia sen oppilaita. Oppilaskunnan hallitus toimii myös oppilaiden ja opettajien välisenä yhteistyökanavana. Hallituksen aktiivisuus näkyy muun muassa koulussa järjestettävinä erilaisina teemapäivinä, tempauksina ja juhlina.

Koulussamme on **välkkäritoimintaa**, jossa vanhemmat oppilaat leikittävät nuorempia oppilaita välituntisin. Oppilaat pyörittävät myös välituntilainaamoa.

Koulussamme toimii **ympäristövastaavat**. Ympäristövastaavat suunnittelevat ja toteuttavat koululla erilaisia tempauksia (kuten ympäristön siivoustalkoot) ja edistävät koulun kierrätyskulttuuria ja ekologista elämäntapaa.

Koulussamme on lukuvuonna 2026-2027 aloittanut uutena oppilaiden osallisuutta tukevana toimintona **turvallisuusagenttitoiminta**. Turvallisuusagentit pyrkivät kiinnittämään huomiota koulun turvallisuuspuutteisiin oppilaan näkökulmasta ja nostavat näitä asioita yhteiseen keskusteluun.

Kummitoiminta tukee sekä oppilaiden osallisuutta että yhteisöllisyyttä ja kiusaamattomuutta. Nykyiset kuudesluokkalaiset toimivat kakkosluokkien kummeina ja viidesluokkalaiset ykkösluokkien kummeina. Tarkoituksena on myös kehittää yhteistyötä päiväkotiryhmien ja koululaisten välillä aloittamalla yhteistyötä eskareiden ja nelosluokan välillä.

Tapahtuma- agentit avustavat tapahtumien järjestelyissä ja toteuttamisessa.

Verso-toiminta on aktiivista, toiminnasta kiinnostuneet 5. ja 6. luokan oppilaat ovat saaneet koulutuksen vertaissovittelijoina toimimiselle.

5.2. Huoltajien osallistaminen ja kodin ja koulun yhteistyö

Huoltajien kanssa tehdään mahdollisimman matalalla kynnyksellä yhteistyötä. Tavoitteena on lapsen kokonaisvaltainen tuki ja vahva kasvatuskumppanuus.

Huoltajia tiedotetaan aktiivisesti ja ajantasaisesti asioista, jotka koskevat koko koulua, koululuokkaa, yksittäistä ryhmää tai oppilasta. Tiedottamisen tavoitteena on turvallisen arjen käytäntöjen luominen kodin ja koulun välille. Rehtori tiedottaa huoltajia kuukausittaisilla rehtorin kuukausikirjeillä ja opettajat tiedottavat huoltajia omien luokkiensa asioista. Lisäksi koulun eri vastuualueista vastaavat opettajat tiedottavat koteja omista vastuualueistaan.

Käynnistimme vanhempaintoimikunnan toiminnan lukuvuoden 2025-2026. Toimikunta toimii koulukeskuksen päiväkodin ja koulun yhteisenä toimikuntana.

Syksyllä järjestetään Kodin ja koulun päivä 25.9.2024 klo 9-12 välisenä aikana.

5.3. Yhteistyö nivelvaiheissa

Nivelvaihe esiopetuksesta alakouluun

Nivelvaihetta esiopetuksesta alakouluun luotsaa *eskarista ekalle -tiimi,* joka aloittaa lukuvuosityöskentelynsä aina syyskuun viimeisenä maanantaina. Ryhmään kuuluvat varhaiskasvatuksen erityisopettajat ja alakoulujen ensimmäisiä luokkia opettavat osa-aikaisen erityisopetuksen opettajat. Ryhmän vuosittaiseen aloituskokoukseen osallistuu myös muita koulun edustajia jokaisen koulun määrittämällä tavalla (rehtori, apulaisrehtori).

Vuosikellon mukaiset asiat kokouksessa ovat ajankohtaiset kuulumiset ja lukuvuoden tiimin kokoonpano, marraskuun tiimitapaamisen ja muiden lukuvuoden yhteistyöpalaverien aikatauluista sopiminen. Lisäksi käydään läpi edellisten tiedonsiirtojen toimivuus ja näkymä tulevaan lukuvuoteen sekä prosessin tarkistus ja kehittämisideat.

Marraskuussa tiimi käy läpi tuen oppilaiden lukumäärät ja alustavat tiedot prosessien kulusta, siirretään tieto oppilaista, joiden koulupaikka on mahdollisesti muualla kuin omassa koulupiirissä ja sovitaan aika tarkemmalle tiedonsiirrolle. Palaverissa sovitaan myös ensimmäiset konsultaatiot

erityisopettajan kanssa ja/tai opiskeluhuollollinen tarve sekä käydään läpi yksityisten päiväkotien oppijat.

Koulupolkujen tarkentumista tapahtuu kolujen EO:n ja VEO:n välillä pitkin kevätlukukautta. Kouluilta tehdään vierailuja päiväkoteihin ja esiopetuksen oppijat käyvät tutustumassa kouluihin.

Tiedonsiirtojen perusteella muodostetaan toukokuussa yleisopetuksen opetusryhmät ja sijoitetaan tuen oppilaat heitä parhaiten tukeviin ryhmiin sekä aikataulutetaan henkilökohtaiset tiedonsiirrot.

Lukuvuonna 2025-2026 ollaan kehittämässä myös tiiviimpää esi- ja alkuopetuksen välistä yhteistyötä, jonka tavoitteena olisi saada säännölliset teemalliset tapaamiset 1.-2. luokkien ja eskariryhmien välille.

Nivelvaihe alakoulusta yläkouluun

Alakoulusta yläkouluun nivelvaiheen tiimi rakentuu pääsääntöisesti kuudensien luokkien oppilaita opettavista ja yläkoulussa heitä vastaanottavista osa-aikaisen erityisopetuksen opettajista. Tiimin tavoitteena on luoda sujuvuutta sekä yhteisillä kriteereillä toteutuvaa laatua nivelvaihetyöhön.

Ensimmäisessä tapaamisessa arvioidaan tähän asti tehdyn nivelvaiheyhteistyön sujuvuus: mitä hyviä käytänteitä ja mitä haasteita on ollut sekä pohditaan edellisten vuosien kehitystyön pohjalta, mikä on tärkeää ja mitä pitäisi muuttaa.

Tiimi luo yhteistyössä rehtorien kanssa askelmerkit tulevalle nivelvaihetyölle. keskeiset teemat ovat

- Erityisluokalla opiskelemisen oppilaskohtaista tukea tarvitsevien oppilaiden prosessi
- Tiedonsiirto ala- ja yläkoulun välillä, aikataulut ja oppilaskohtaisten tukien uusimisen aikataulutus ja vastuut
- Muut huomioon otettavat asiat:
    - Kuudennet luokat käyvät läpi lukuvuoden aikana alakoulusta yläkouluun -tiimin yhteistyönä kehittämän Seitsemän askelta seiskalle toimintamallin. Sen puitteissa kaikki oppilaat harjoittelevat oman opiskelun ylläpitämiseen tarvittavia taitoja, jotka helpottavat yläkouluun opiskelemaan siirtymistä.

5.4. Muut yhteistyötahot

Koulumme muita yhteistyötahoja ovat mm.

- MLL:n lukumummit ovat lukemaanoppimisen tukena ja koulussamme vierailee säännöllisesti myös MLL:n metsämummo.
- HOPE-luokassa toimivat kasvatus- ja koulutuskoirat opettavat oppilaille tunnetaitoja

6. Valinnaisaineet, monialaiset oppimiskokonaisuudet ja laaja-alainen osaaminen

Valinnaisaineet

Valinnaisaineita opiskellaan Vihdin kunnan opetussuunnitelman tuntijaon mukaan 1 vvt vuosiluokilla 4.-6. Valinnaisaineet toteutetaan kahden viikkotunnin kokonaisuuksina tai kunkin oppilaan yksilöllisten tarpeiden mukaan joko syys- tai kevätlukukaudella. Oppilaat valitsevat yhden valinnaisaineen koko syys- tai kevätlukukauden ajaksi. Valinnaisaine arvioidaan opetussuunnitelman mukaan asteikolla hyväksytty - hylätty. Syskyllä 2026 valinnaisaineita opiskelevat 4.-5. luokat. Kevätlukukaudella valinnaisaineita opiskelevat 6. luokkien oppilaat ja Vichtis Svenska Skolanin oppilaat.

Syksyllä 2026 toteutuvat seuraavat valinnaisaineet: musiikki, kuvataide, liikunta sekä STEAM-värkkäily. Kevätlukukaudella 2026 opetettavat valinnaisaineet päätetään syyslukukauden 2026 aikana. Valinnaisainetarjotinta luodessa otetaan huomioon oppilaiden ehdotuksia ja uuden koulurakennuksen antamat mahdollisuudet. Oppilaiden toiveita otetaan huomioon valinnaisaineryhmiä muodostettaessa.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet ja laaja-alainen osaaminen

Monialaiset oppimiskokonaisuudet voidaan suunnitella solukohtaisesti tai koko koulun yhteisinä projekteina. Monialaiset oppimiskokonaisuudet tarjoavat mahdollisuuden ilmiöpohjaiseen oppimiseen ja oppiainerajat ylittävään, kokonaisvaltaiseen, opiskeluun monipuolisia työskentelytapoja ja -välineitä hyödyntäen. Maaliskuussa 2026 (viikot 10 ja 11) toteutetaan koko koulun yhteiset MOK-viikot oppilaiden valitsemalla teemalla. Oppilaskunnan hallitus ehdotti MOK-teemoja, joista äänestettiin oppilaskunnan hallituksessa. Koko koulun yhteiseksi **MOK-teemaksi valikoitui Vihti**. Teema antaa paljon mahdollisuuksia monialaiseen työskentelyyn eri oppiaineiden näkökulmasta. Jokainen solu suunnittelee omille luokkatasoilleen sopivan MOK-kokonaisuuden ja tuottaa siitä suunnitelman, jossa huomioidaan alla olevat opetussuunnitelmasta nousevat tavoitteet.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien tavoitteina on:

1. työskentelykokonaisuus vahvistaa oppilaan osallissuutta
2. oppilas on itse saanut vaikuttaa kokonaisuuden tavoitteisiin, sisältöihin ja toteuttamistapaan
3. oppilas on saanut syventyä itselleen merkitykselliseen asiaan/ilmiöön
4. oppilas on saanut opiskella erilaisissa ryhmissä ja eri aikuisten kanssa

Monialaiset oppimiskokonaisuudet suunnitellaan oppilaiden ja opettajien välisenä yhteistyönä. Suunnitelmissa tulee vähintään mainita:

- mitä ilmiötä lähestytään
- miten oppilaat saavat:
    - osallistua suunnitteluun
    - työskennellä erilaisissa ryhmissä

- miten pitkä jakso työskentelyyn on varattu ja miten monta tuntia työskentelyyn varataan
- lyhyehkö kuvaus siitä, mitä jakson aikana tehdään
- mitkä ovat jakson oppiainekohtaiset tavoitteet > OPS:ista
- miten oppilaille kerrotaan monialaisen oppimiskokonaisuuden oppiainekohtaiset tavoitteet

Koulumme tavoitteena on opetussuunnitelman mukaisesti oppilaiden laaja-alainen osaaminen, johon sisältyvät seuraavat osa-alueet:

- ajattelu ja oppimaan oppiminen
- kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- monilukutaito
- tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- työelämätaidot ja yrittäjyys
- osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

Laaja-alaista osaamista opiskellaan ja opetetaan osana kaikkia oppiaineita sekä erikseen suunniteltuina monialaisina oppimiskokonaisuuksina.

LUOKKATASOKOHTAISET SUUNNITELMAT:

1-2 luokkien tiimin suunnitelma

- Oppilaat valitsevat rajatuista vaihtoehdoista itselleen kiinnostavan tutkimusaiheen Vihdistä
    - Menestyjien puiston henkilö
    - Vihdin luonto
    - Vihti ennen ja nyt
    - Vihti numeroina (etäisyydet, mittaaminen, taulukot, diagrammit)
- Jaksotus:
    - vkot 10 ja 11, klo 9-10.30
- Osallistuvat luokat:
    - Jakso toteutetaan Pihlaja-solussa tekemällä yhteistyötä mahdollisuuksien mukaan yli luokkarajojen sekä kummioppilasyhteistyötä.
- Mukana olevat oppiaineet:
    - suomen kieli ja kirjallisuus
    - ympäristöoppi
    - matematiikka

    - kuvataide
- Jakson tavoitteet ja sisällöt:
    - Vihdin luonto
    - Vihdin historiaa
    - Vihti kartalla
    - tutustutaan menestyjien puiston henkilöihin
    - Laaja-alaiset tavoitteet: T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9, T10, T11, T12, T13, T14
    - Oppilas oppii havainnoimaan, tutkimaan, raportoimaan. Nämä täsmentyvät oppilaiden valintojen varmistuttua.

3-4 luokkien tiimin suunnitelma

- Oppilaat valitsevat rajatuista vaihtoehdoista itselleen kiinnostavan tutkimusaiheen Vihdistä
    - Kunnanjohtaja, tai joku muu virkamies virastolta
        - kunnanjohtajan tai muun virkmiehen haastattelu
    - Vihtikirja, sukupuu, perustiedot Vihtistä, historiasta, jääkausi ja Nummelanharju
    - Bussiajelu museolle
    - Retki Hiidenkirnulle
    - Tarmon majalle retkelle
    - kuvistyö: hiilimuotokuvia ja brändiväreistä kuvisjuttuja
- Osallistuvat luokat:
    - 3KRT yhteistyötä, 4HL + HOPE
- Mukana olevat oppiaineet:
    - suomen kieli ja kirjallisuus
    - ympäristöoppi
    - kuvataide
- Jakson tavoitteet ja sisällöt:
    - kunnan toimintaan tutustuminen
    - maantieteellinen historia
    - Vihti kartalla
    - tutustutaan menestyjien puiston henkilöihin, kuvistyö

5-6 luokkien tiimin suunnitelma

- Monialaisen oppimiskokonaisuuden teema on Vihti. Oppilaat saavat osallistua suunnitteluun kertomalla ideoitaan ja suunnittelemalla mistä eri näkökulmista he haluaisivat kotikuntaamme liittyviä asioita tarkastella ja mitä aihealueita Vihti-jaksoon voisi liittyä. Oppilaat saavat työskennellä erilaisissa ryhmissä myös yli luokkatasojen. Yhteistyötä tehdään myös kummioppilaiden kanssa.
- Jaksotus:
    - Jakso on kaksi viikkoa pitkä, eli yhteensä 20 vvt.
- Mukana olevat oppiaineet ja laaja-alainen osaaminen:
    - Laaja-alaisen osaamisen tavoitteista MOK-viikolla harjoitellaan etenkin ajattelun ja oppimaan oppimisen taitoja, monilukutaitoa, tieto- ja viestintäteknologista osaamista, kulttuurista osaamista, vuorovaikutusta ja ilmaisua sekä osallistumista, vaikuttamista ja kestävän tulevaisuuden rakentamista. Digitaalisen osaamisen tavoitteista harjoitellaan käytännön taitoja ja omaa tuottamista, vastuullisuutta, tiedonhallintaa sekä tutkivaa ja luovaa työskentelyä.
    - MOK-viikolla työskentelyssä ja oppimisessa huomioidaan muun muassa seuraavia Vihdin opetussuunnitelman 5. ja 6. luokkalaisten oppimisen tavoitteista:
    - Suomen kieli ja kirjallisuus:
        - Osaan toimia vuorovaikutustilanteissa vastuullisesti myös toisten tarpeita huomioiden.
        - Osaan ottaa vastaan palautetta omasta toiminnastani ja antaa palautetta muille.
        - Käytän opiskeluni apuna erilaisia lukemisen strategioita.
        - Osaan käyttää erilaisia tietolähteitä tiedonhankinnassa.
        - Osaan käyttää yksinkertaista kertomiselle, kuvaamiselle ja kantaaottavalle tekstille tyypillistä kieltä.
        - Osaan merkitä käyttämäni lähteet tekstien loppuun.
    - Matematiikka:
        - Osaan laatia taulukon annetuista aineistosta sekä tulkita taulukoita ja diagrammeja.
    - Ympäristöoppi:
        - Osaan käyttää erilaisia geomedioita (esimerkiksi kartat, karttapalvelut, diagrammit, tilastot.
        - Osaan käyttää erilaista tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankkimisessa, käsittelyssä ja esittämisessä.
        - Osaan arvioida käyttämieni tietolähteiden luotettavuutta.

    - Historia:
        - Syvennän historian tietämystäni.
        - Osaan eläytyä mennen ajan ihmisen asemaan ja kertoa syitä heidän toimintatavoilleen.
    - Yhteiskuntaoppi:
        - Tiedän paikallisia yrityksiä, työpaikkoja ja palveluiden tuottajia.
    - Musiikki:
        - Kuuntelen keskittyneesti musiikkia ja esitän näkemyksiä kuulemastani.
    - Kuvataide:
        - Osaan ilmaista ajatuksiani ja havaintojani esim. maalaamalla, rakentamalla ja mediaesityksiä tekemällä ja muita tiedon tuottamisen tapoja käyttäen.
- Osallistuvat luokat:
    - Jakso toteutetaan Vaahtera-solussa tekemällä yhteistyötä mahdollisuuksien mukaan yli luokkarajojen sekä kummioppilasyhteistyötä.
- Oppilaiden osallisuus:
    - Oppilaat saavat osallistua suunnitteluun ja työskennellä erilaisissa ryhmissä.
- Monialaisen oppimiskokonaisuuden tavoitteet käydään oppilaiden kanssa läpi jakson alussa ja niiden toteutumiseen palataan jakson jälkeen.

7. Toiminnan arviointi

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan toimintakulttuurin keskiössä on oppiva yhteisö. Se tarkoittaa sitä, että kaikki yhteisön jäsenet osallistuvat aktiivisesti ja yhdessä oppimiseen, kehittymiseen, tavoitteiden saavuttamiseen ja tavoitteiden arviointiin. Muotoja tälle voivat olla mm.

- **Yhteistyö ja dialogi:** Yhteisö kehittyy jatkuvan vuoropuhelun ja yhteistyön kautta. Tavoitteiden pohdinta, työn säännöllinen arviointi ja kehittämistyöstä saadun tiedon hyödyntäminen edistävät yhteistä oppimista.
- **Osallisuus:** Kaikki jäsenet, oppilaat mukaan lukien, osallistuvat toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin oman kehitysvaiheensa mukaisesti. Tämä luo kokemuksen kuulluksi ja arvostetuksi tulemisesta.
- **Rohkaisu ja tuki:** Yhteisö rohkaisee jokaista yrittämään, oppimaan myös virheistä ja löytämään vahvuutensa. Virheiden tekeminen on aidosti luvallista ja virheiden kautta opitaan uutta ja kehitetään toimintaa edelleen.

Toimintaa arvioidaan säännöllisesti lukuvuoden aikana yhteisöllisesti koko työyhteisön kesken, johtoryhmässä sekä tiimeissä ja keväällä tiimeissä. Uuden koulun toimintakulttuuria muodostaessa,

tehdään muutoksia ketterästi. Myös oppilaskunnan hallitus ja yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä arvioivat kulunutta lukuvuotta keväällä.

8. Varautuminen poikkeustilanteisiin

Rehtorin sijaistaminen:

Jos rehtori ei ole koululla, häntä sijaistaa ensisijaisesti apulaisrehtori Tiia Peippo. Jos rehtori ja apulaisrehtori olisivat yhtä aikaa poissa, yksikön toiminnasta ja rehtorin tehtävistä vastaa silloin joku johtoryhmän jäsenistä seuraavassa järjestyksessä: Kirsi Niemi-Aro, Hanna Mikkola, Miina Mäki-Ullakko ja Lea Heikkilä. Jos koko johtoryhmä olisi poissa yhtä aikaa, koulun toiminnasta ja rehtorin tehtävistä vastaa Krista Taipalvesi.

Poikkeustilanteissa toimiminen:

Koulut pyrkivät toimimaan normaalisti poikkeavien olosuhteiden aikana, kuten esim. laajojen sähkökatkojen tai drooniuhkan aikana. Valon ja veden puute sekä lämmityskaudella rakennuksen kylmeneminen saattavat haitata koulun toimintaa sähkökatkon pitkittyessä. Jos katko kestää useita päiviä, on syytä varautua siihen, että koulu ei pysty toimimaan, jos tilat eivät enää täytä terveys- ja turvallisuusmääräyksiä.

Kouluissa veden ja ruoan saanti pyritään järjestämään niin, että koulut voivat toimia myös katkon aikana.

Tarvittaessa opetus järjestetään lukujärjestyksestä poikkeavalla tavalla.

Opetuksen järjestäjä antaa kouluille tarkentavia ohjeita mahdollisiin poikkeustilanteisiin liittyen.

Riskien arviointi:

Riskikartoitus tehdään vähintään kerran lukuvuodessa tai turvallisuustilanteen muuttuessa. Tulokset käydään läpi henkilökunnan kanssa.

Drooniuhka:

Vihdin kunnalla on ohjeet työntekijöille drooniuhkaan liittyvän vaaratiedotteen aikana. Opetuspalveluiden työntekijät kuuluvat Vihdin kunnan kriittisiin ammattiryhmiin.

Sähköinen pelastussuunnitelma:

Vihdin kouluissa on käytössä sähköinen pelastussuunnitelma Pelsu, jonka tiedot tarkistetaan ja päivitetään vuosittain. Siihen on kirjattu kohteen perustiedot, turvallisuusjärjestelyt, mahdolliset vaaratilanteet ja niihin liittyvät toimintaohjeet. Suunnitelmaa päivitetään säännöllisesti ja henkilöstö on velvoitettu tutustumaan suunnitelmaan lukuvuosittain. Suunnitelmasta on nähtävillä tiivistetyt paperiversiot henkilöstön taukotilassa.

Kriisisuunnitelma:

Koululla on erillinen kriisisuunnitelma, joka päivitetään vuosittain.

Poistumisharjoitukset:

Koulussa järjestetään kerran lukukaudessa poistumis- ja sisällesuojautumisen harjoitus.

Henkilökunnan ensiapukoulutus:

Henkilöstöstämme löytyy lain määräämä määrä ensiapukortillisia henkilöitä. Työnantaja on antanut mahdollisuuden osallistua koulutuksiin.

Sijaiskansiot luokissa:

Luokkien sijaiskansioissa on pikaturvaohje ja poistumiskartta sekä tärkeät yhteystiedot.

9. Lisäykset/muutokset

Liitteet

Kuntatasoinen opiskeluhuoltosuunnitelma, joka sisältää Vihdin kunnan koulujen toimintamallin kiusaamis- ja väkivaltatilanteisiin liittyen

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

Vihdin kunnan kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma

Kulttuurikasvatussuunnitelma

Kunnan hyvinvointisuunnitelma